

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

WEB TASARIM EDITÖRÜ 2

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. TABLOLARLA TASARIM	3
1.1. Tablo Oluşturma	3
1.2. Harici Dosyalardan Veri Aktarma	7
1.3. Tablo Hücrelerini Kopyalama / Taşıma	8
1.4. Tablo Seçme	9
1.5. Tablo Hücrelerini Seçme ve Biçimlendirme	10
1.6. Tablo İçeriğini Sıralamak	12
1.7. Tabloda Değişiklik Yapmak	13
1.8. Tablonun Harici Programlar İçine Aktarımı	16
1.9. Tablolarda Resim Kullanma	17
1.10. Tabloları İççe Yerleştirme	18
1.11. Bir Tabloya Dış Hat Ekleme	19
1.12. Sayfa Düzenini Kontrol Etme	21
1.13. Layout Görünümünde Tablo Oluşturma	21
1.14. Layout Görünümünde Hücrelerin Biçimlendirme Özellikleri	24
1.15. Taslak Resim Kullanma	25
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	30
2. STİL SAYFALARI	30
2.1. Stillerin İncelenmesi	30
2.2. Dâhili Stiller Oluşturma	31
2.3. Dâhili Stilleri Harici Stillere Dönüştürme	33
2.4. Harici Stil Sayfasını Bağlama	34
2.5. Harici Stiller Oluşturma	36
2.6. Etiket Kombinasyonları için Stiller Oluşturma	39
2.7. Mevcut Bir Stili Düzenleme	40
2.8. Stil Önceliği	40
2.9. CSS ile Arkaplan Ayarlarını Yapma	41
2.10. Temel CSS Yerleşim Alanı Hazırlama	43
UYGULAMA FAALİYETİ	47
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	49
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	50
3. KÜTÜPHANE ÖGELERİ	50
3.1. Kütüphane Ögesi Oluşturma	50
3.2. Kütüphane Ögesini Sayfaya Yerleştirme	52
3.3. Kütüphane Ögesini Yeniden Oluşturma	54
3.4. Kütüphane Ögesinde Değişiklik Yapma	54
3.5. Kütüphane Referanslarını Güncelleme	56
UYGULAMA FAALİYETİ	57
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	58
MODÜL DEĞERLENDİRME	59
CEVAP ANAHTARLARI	62
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	63
KAYNAKÇA	64

AÇIKLAMALAR

KOD	482BK0087
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	WEB Programcılığı
MODÜLÜN ADI	WEB Tasarım Editörü 2
MODÜLÜN TANIMI	WEB tasarım editöründe tablo, stil ve kütüphane düzenlemelerinin öğretildiği bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40 / 32
ÖN KOŞUL	WEB Tasarım Editörü 1 modülünü başarmış olmak
YETERLİK	WEB tasarım editörünü kullanarak tablo, stil ve kütüphane işlemlerini yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile; gerekli ortam ve materyaller sağlandığında, WEB tasarım editörünü kullanarak WEB sayfaları için tablo, stil ekleme-düzenleme gibi işlemleri yapabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. WEB tasarım editörü yardımıyla sayfa içinde tablolar oluşturabileceksiniz.2. Editör yardımıyla sayfa stilleri oluşturabileceksiniz.3. Editör kütüphane işlemlerini yapabileceksiniz.
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Bilgisayar, WEB Tasarım Editörü
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül içinde ve sonunda verilen öğretici sorularla edindiğiniz bilgileri pekiştirecek, uygulama örneklerini ve testleri gerekli süre içinde tamamlayarak etkili öğrenmeyi gerçekleştireceksiniz. Sırasıyla araştırma yaparak, grup çalışmalarına katılarak ve en son aşamada alan öğretmenlerine danışarak ölçme ve değerlendirme uygulamalarını gerçekleştireceksiniz. <i>Öğrenci Ürün Dosyası</i> tutulması tavsiye edilir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnternet kullanımının hızla yaygınlaştığı günümüzde kurum ve kuruluşlar için WEB ortamı önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu durum, Bilişim Teknolojileri alanı açısından WEB sayfası tasarımının önemini artırmıştır.

WEB sayfası tasarımı, kodlar aracılığıyla yapılabildiği gibi tasarım editörleri kullanılarak da yapılmaktadır. Dreamweaver da, bu tasarım araçlarından en sık olarak kullanılanıdır.

Bu modül ile '*WEB sayfalarının olmazsa olmaz elemanı*' tablolar ve stillere ait uygulamaların gerçekleştirilmesi ile editör kütüphanesinin kullanımı ve düzenlenmesi için gerekli becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçları yardımıyla, sayfa içinde tablolar oluşturarak bunlara ait düzenlemeleri yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

WEB sayfalarında tablo kullanımının nedenlerini ve sağladığı kolaylıkları araştırınız. Yaptığımız incelemeleri, rapor haline getirerek sınıfta sununuz.

1. TABLOLARLA TASARIM

Tablolar, sayfaları satırlara/sütunlara bölmek ya da metin veya grafiklerin sayfada sabit bir noktada konumlanmasını sağlamak amaçlarıyla kullanabileceğimiz; WEB sayfalarının en önemli yapıtaşlarıdır.

1.1. Tablo Oluşturma

Sayfa içindeki elemanların yerleşimi üzerinde kontrol sahibi olmamız için faydalanabileceğimiz en etkili araçlardan biri tablolardır. Tablolar aracılığıyla bilgilerin sunumu, belli bir düzen içinde gerçekleşmektedir.

Tablo, satır(*row*) ve sütunlardan (*column*) oluşmaktadır. Tablo içinde bulunan satır ve sütunların kesişimi sonucunda oluşan alan ise **Hücre** (*cell*) olarak adlandırılmıştır.

Dreamweaver, tablo oluşturmak için kullanabileceğimiz çeşitli seçenekler sunmaktadır. Bu seçeneklere **üç görünüm modu**yla erişebiliriz: **Standard**, **Layout** ve **Expanded**... Her mod, tablo oluşturma ve düzenlemenin yanında; tablo tasarımıyla ilgili farklı bir görünüm sunmaktadır.

Şekil 1.1: Görünüm modu seçenekleri

Görünüm modu tercihini, **View** menüsü altında bulunan **Table Mode** seçeneğini kullanarak da yapabiliriz.

Dreamweaver **görünüm modlarının** özelliklerini yazınız.

Standard :

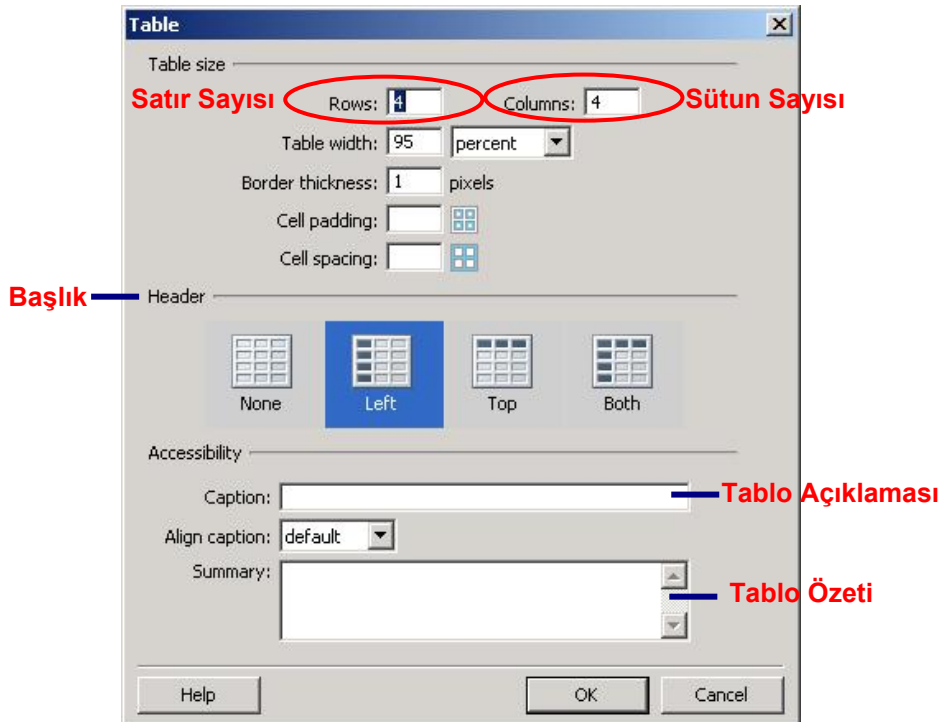
Expanded :

Layout :

Modülümüzde tablo oluşturma işlemi, **Standart** görünüm modunda gerçekleştirilmiştir.

Tablo oluşturmak için;

- **WEB Tasarım Editörü-1** modülünde tanımladığımız **oba_bilisim** sitesi içinde yeni bir sayfa oluşturalım. (Sayfamıza **products_table.htm** adını verelim)
- Sayfa açık iken **Insert** araç çubuğunda bulunan **Layout** menü grubunu aktif hale getirerek **Standard** düğmesine tıklanır. (Şekil 1.1).
- İmleç, sayfa içinde tablo ekleyeceğimiz noktaya getirildikten sonra **Layout** menü grubu içinde yer alan **Table** ()düğmesine tıklanır. Karşımıza **Table** penceresi gelecektir (Şekil 1.2).

Şekil 1.2: Tablo ekleme penceresi

Table penceresi; **Table Size**, **Header** ve **Accessibility** olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır.

Table Size bölümünde; tablo içine bulunacak satır ve sütun sayısı, tablo genişliği (piksel veya % cinsinden), tablo kenarlık genişliği, hücre içi ve hücreler arası boşluk düzenlenmektedir.

Table Size bölümü seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Rows :

Columns :

Table Width :

Border thickness :

Cell padding :

Cell spacing :

Header bölümünde; üstbilgi başlık satır veya sütunlarına yerleştirilen bilgi, her hücre için tanımlayıcı hale getirilir. Böylelikle, standart WEB tarayıcıları dışında bir tarayıcının (**görme engelliler tarafından kullanılan tarayıcılar**) kullanılması durumunda; tablo içindeki herhangi bir satır veya sütunun üzerine gelindiğinde, o alana ait başlığın satır veya sütun içindeki ifadeden önce okunması sağlanmaktadır.

Accessibility bölümünde; tablo içinde görüntülenecek açıklamaya ait bilgi girişi ve hizalama (**Align**) işlemi ile tablo özetinin girişi ve düzenlenmesi yapılabilir.

Accessibility bölümü seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Caption :

Align Caption :

Summary :

Table düğmesi, **Common** menü grubu içinde de yer almaktadır.

Oluşturacağımız tablo için;

Rows : 4

Table width : 95 percent

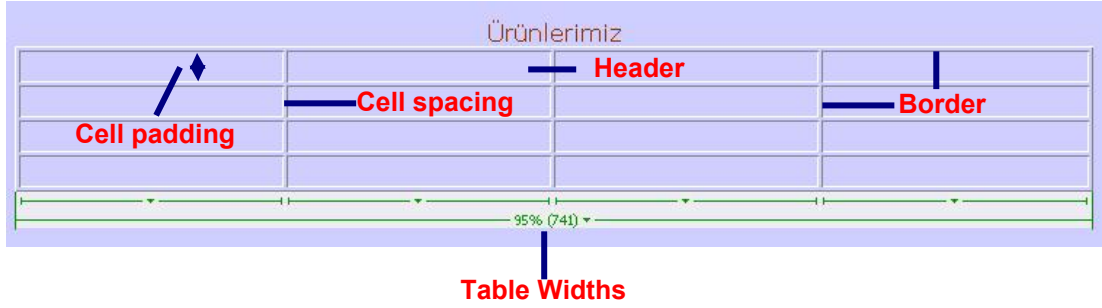
Header : Top
değerleri girilmiştir.

Columns : 4

Border thickness : 1 pixels

Caption : Ürünlerimiz

Pencere içindeki **OK** düğmesine tıkladığımızda, tanımlamış olduğumuz tablo sayfamıza yerleştirilecektir (Şekil 1.3).

The diagram shows a table with a light blue background and a title 'Ürünlerimiz' centered above it. The table has 4 columns and 4 rows. The first row is the header row. Annotations with red text and blue lines point to various features: 'Cell padding' points to the space inside a cell; 'Cell spacing' points to the space between cells; 'Header' points to the first row; 'Border' points to the border of a cell; and 'Table Widths' points to a green dimension line below the table indicating a width of 95% (741).

Ürünlerimiz			

Şekil 1.3: Tablo özellikleri

Oluşturduğumuz tablonun içine veri girişi yapmak için; ilgili hücre içinde fare ile bir defa tıkladıktan sonra metnimizi yazmamız yeterlidir (Şekil 1.4).

The diagram shows a table with a light blue background and a title 'Ürünlerimiz' centered above it. The table has 4 columns and 4 rows. The first row is the header row and contains the text 'Teknik Servis', 'Donanım', 'Yazılım', and 'Ağ (Network)'. The second row is empty. An annotation with red text and a blue line points to the second cell of the second row, labeled 'Hücre'.

Ürünlerimiz			
Teknik Servis	Donanım	Yazılım	Ağ (Network)

Şekil 1.4: Veri girişi yapılmış tablo

Table widths klavuzunun tablo etrafında görünmemesi için tablo seçildikten sonra farenin sağ tuşu ile açılan listeden **Table / Table Widths** seçeneği tıklanmalıdır.

1.2. Harici Dosyalardan Veri Aktarma

Farklı formattaki bir programda (MS Excel, MS Word) hazırlanmış olan tablo veya metinleri Dreamweaver editöründe düzenlediğimiz sayfalar içine aktarabiliriz. Bu işlem için en önemli şart; alınacak dosya içindeki verilerin sekmeye veya virgülle ayrılmış olarak kayıtlı bulunmasıdır.

Dreamweaver editörü içindeki sayfaya tablo şeklinde dosya aktarımını başlatmak için; **Insert** araç çubuğunda bulunan **Layout** menü grubu içindeki **Tabular Data** düğmesine tıklanmalıdır.

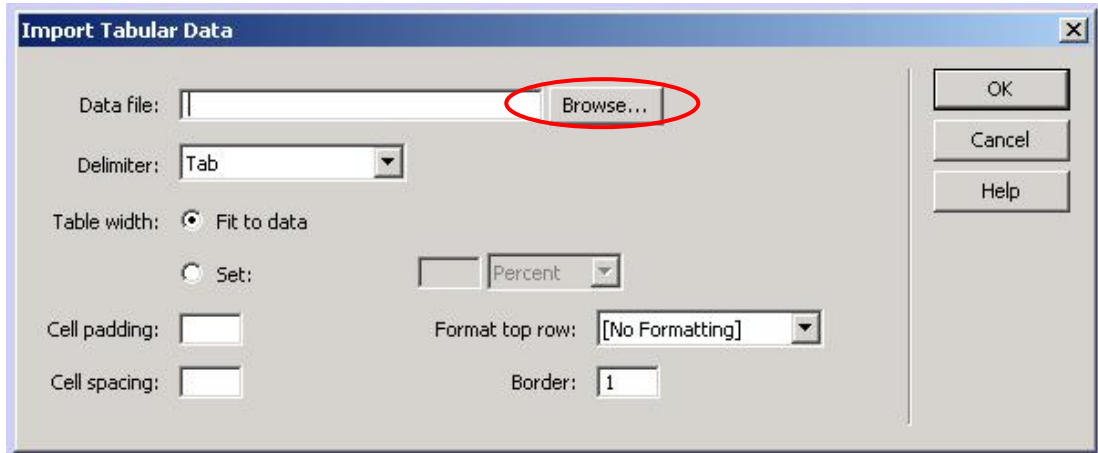

Şekil 1.5: Veri aktarımını başlatma

Bu düğmeye tıklanmasıyla, **Import Tabular Data** penceresi açılacaktır (Şekil 1.6).

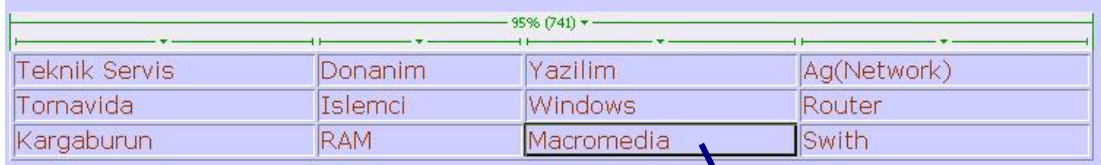
Import Tabular Data penceresini açmak için; **Insert** menüsü altında bulunan **Table Objects** seçeneği altındaki **Import Tabular Data** komutu da tıklanabilir.

Şekil 1.6: Tablo şeklinde dosya ekleme

Import Tabular Data penceresi içinde bulunan **Data file:** alanında, WEB sayfamızın içine aktaracağımız tablo verilerinin bulunduğu dosya belirtilmelidir. Bu dosyayı, **Browse** düğmesine tıklayarak seçebiliriz.

Delimiter listesinden, aktarımı yapılacak dosya içinde kullanılan ayırıcı türü seçilir.
Table width seçenekleri ile oluşturulacak tablonun genişliğinin otomatik olarak ayarlanması (*Fit to data*) veya kullanıcı tarafından girilmesi (**Set**) gerekir.
Format to row listesinden, en üstteki satırda bulunan verilerin biçimi düzenlenebilir.

Teknik Servis	Donanim	Yazilim	Ag(Network)
Tornavida	Islemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Seçili Hücre

Şekil 1.7: Harici dosya verilerinden oluşturulmuş tablo

Delimiter listesinde bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

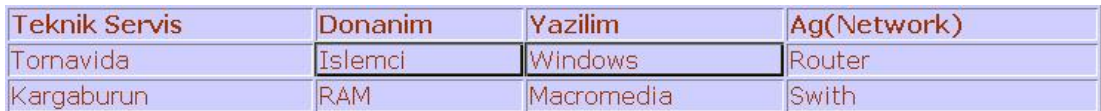
Tab :
Comma :
Semicolon :
Colon :
Other :

1.3. Tablo Hücrelerini Kopyalama / Taşıma

Tablo içinde bulunan hücreler, Dreamweaver araçlarıyla farklı noktalara taşınabilir ve kopyalanabilir.

Bu işlemler için öncelikle ilgili hücrenin seçilmiş olması gerekmektedir.

Hücreyi seçmek için; fare, ilgili hücrenin içine getirilir. Ardından sol tuşu basılı tutularak seçilmek istenen yöne doğru sürüklenir.

Teknik Servis	Donanim	Yazilim	Ag(Network)
Tornavida	Islemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Şekil 1.8: Seçilmiş hücreler

Şekil 1.8'de görülen örnekte; tablo içindeki 2. satırın 2. ve 3. sütunlarında bulunan hücreler (*Islemci* ve *Windows* verilerinin bulunduğu hücreler) seçilmiştir.

Hücre seçiminin ardından yapılacak işlemin özelliğine göre (*kopyalama / taşıma*) ilgili menü seçeneği işaretlenir. Kopyalama işlemi için, **Edit** menüsü altında bulunan **Copy**; taşıma işlemi için ise **Edit** menüsü altında bulunan **Cut** seçeneği kullanılabilir. Böylelikle seçili olan hücreler belleğe alınmış olur.

Ardından, seçili hücre veya hücreleri kopyalayacağımız / taşıyacağımız nokta üzerine gelinir. **Edit** menüsü altında bulunan **Paste** seçeneğine tıklayarak seçili hücrelerin ilgili nokta üzerine aktarıldığını görebiliriz (Şekil 1.9 ve Şekil 1.10).

Teknik Servis	Donanim	Yazilim	Ag(Network)
Tornavida	Islemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Islemci	Windows
---------	---------

Şekil 1.9: Hücre kopyalama

Teknik Servis	Donanim	Yazilim	Ag(Network)
Tornavida	Islemci		Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Islemci	Router
---------	--------

Şekil 1.10: Hücre taşıma

1.4. Tablo Seçme

Dreamweaver editöründe, tablolar ile ilgili yapacağımız tüm işlemler için, ilgili tablonun seçilmesi gerekmektedir.

Tablo seçmek için fare, seçilecek tablonun dışında bulunan bir noktaya getirilir. Ardından sol tuşu basılı tutularak tabloya doğru sürüklenir. Bu durumda, tablonun seçili olduğunu göreceksiniz.

Teknik Servis	Donanim	Yazilim	Ag(Network)
Tornavida	Islemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Şekil 1.11: Seçilmiş tablo

1.5. Tablo Hücrelerini Seçme ve Biçimlendirme

Tablo içinde bitişik halde bulunan hücreleri seçme işlemi, '1.3. Tablo Hücrelerini Kopyalama / Taşıma' konusu içinde anlatılmıştır.

Tablo içinde birbirinden **ayrı olan hücreleri**, **Ctrl** tuşu yardımıyla kolayca seçebiliriz. Bu işlem için; **Ctrl** tuşunu basılı iken fare ile seçilecek hücrelerin üzerine tıklamamız yeterlidir (Şekil 1.12).

Ürünlerimiz			
Teknik Servis	Donanım	Yazılım	Ag(Network)
Tornavida	İşlemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Switch

Şekil 1.12: Ayrı hücreleri seçme

Tablo içinde bulunan **belli bir alan içindeki hücreleri** aynı anda seçmek için ise **Shift** tuşundan faydalanılır. Bu işlem için **Shift** tuşu basılı iken, fare ile seçilecek hücre grubunun başlangıç ve bitim noktaları tıklanmalıdır (Şekil 1.13).

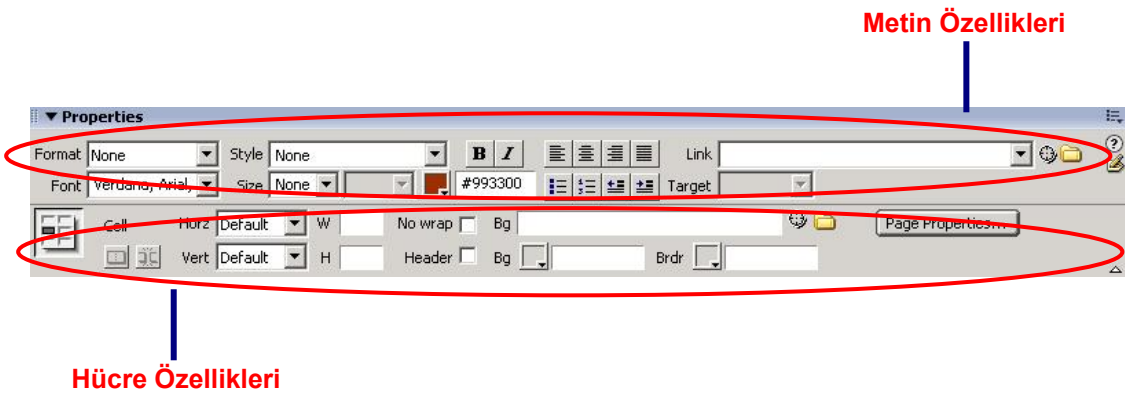
Teknik Servis	Donanım	Yazılım	Ag(Network)
Tornavida	İşlemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Switch

Başlangıç Noktası

Bitiş Noktası

Şekil 1.13: Belli bir alan içindeki hücreleri seçme

Hücrelerle ilgili biçimlendirme işlemleri için ilgili hücre seçili iken **Properties** penceresinden yararlanılır.

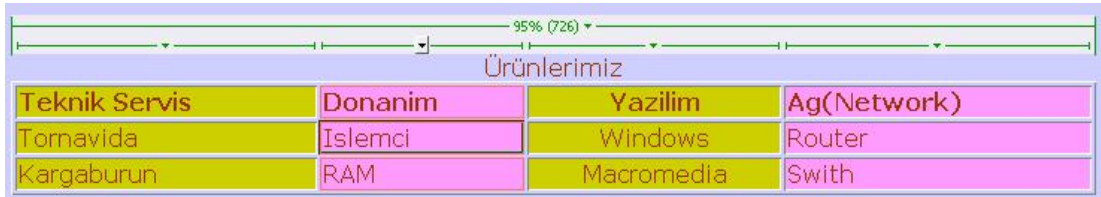

Şekil 1.14: Seçili hücre için özellikler

Properties penceresi araçlarını kullanarak hücre ile ilgili düzenlemeleri (hizalama, arka plan rengi atama, kenarlık ekleme vb.) yapabileceğimiz gibi hücre içinde bulunan metinlere ait düzenlemeleri de gerçekleştirebiliriz (Şekil 1.14).

Properties penceresi içinde bulunan hücre özelliklerine ait düzenlemelerin yapıldığı kısımda (**Cell**) bulunan araçların işlevlerini şöyle sıralayabiliriz:

- **Merges selected cells using spans** : Seçili durumda olan iki veya daha fazla hücrenin birleştirilip tek hücre halini almasını sağlar.
- **Splits cell into rows or columns** : Seçili olan tek hücreyi, birden fazla hücreye böler.
- **Horz / Vert** : Hücre içeriğinin yatay (*Horz*) ve dikey (*Vert*) hizalamasını ayarlar.
- **W / H** : Seçili durumda olan hücrelerin genişlik (W) ve yükseklik (H) boyutlarını ayarlar.
- **No wrap** : Hücre içinde bulunan metinlerin tek satıra yerleştirilmesini sağlar.
- **Header** : Seçili hücreyi, tablo üstbilgisi olarak biçimlendirir.
- **Bg** : Seçili hücreye arka plan rengi atar. Bu renk, URL adresinden de atanabilir.
- **Brdr** : Seçili hücreye kenarlık rengi atar.

Ürünlerimiz			
Teknik Servis	Donanım	Yazılım	Ag(Network)
Tornavida	İşlemci	Windows	Router
Kargaburun	RAM	Macromedia	Swith

Şekil 1.15: Hücre arka plan rengi ve hizalaması düzeltilmiş tablo

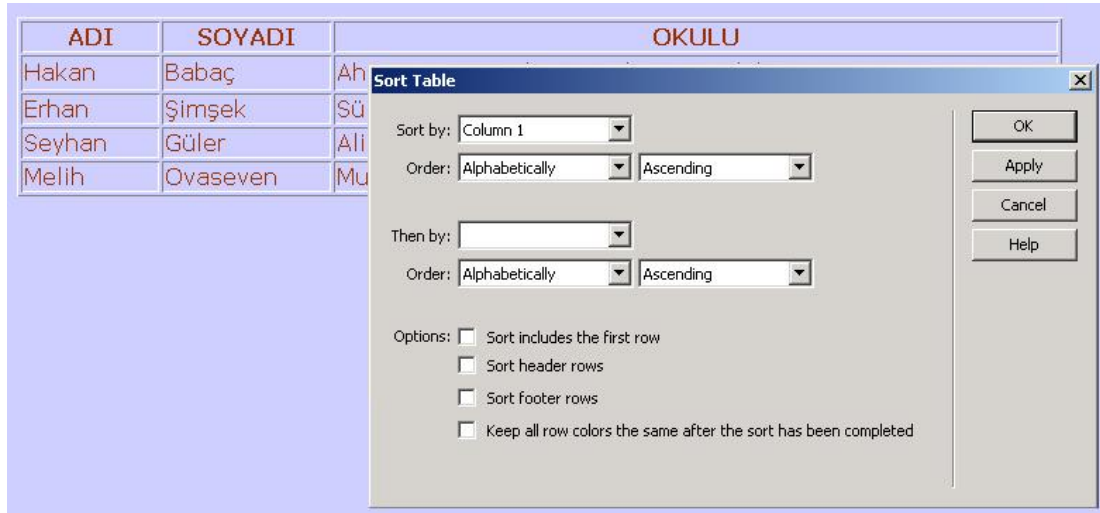
*Dreamweaver editörü ile oluşturduğunuz tablo içindeki herhangi bir hücreye ait özellikleri **Properties** penceresi araçlarından faydalanarak değiştiriniz.*

1.6. Tablo İçeriğini Sıralamak

Tablo içindeki hücelere yerleştirdiğimiz verileri **alfabetik** veya **sayısal** olarak **artan / azalan** şekilde sıralayabiliriz.

Sıralama için imlecin, tablo içindeki herhangi bir hücre içinde olması gerekmektedir. Ardından **Commands** menüsü altında bulunan **Sort Table** seçeneği tıklanmalıdır. Karşımıza **Sort Table** penceresi gelecektir (Şekil 1.16).

Sort Table penceresi içinde bulunan **Sort by:** alanından sıralamada esas alınacak sütun, **Order** alanından ise sıralama türü (sayısal / alfabetik; artan / azalan) seçilir.

Şekil 1.16: Sort Table penceresi

Sıralama ayarlarını yaptıktan sonra **OK** düğmesine tıklanarak işlem tamamlanır.

ADI	SOYADI	OKULU
Erhan	Şimşek	Süleyman Cura İlköğretim Okulu
Hakan	Babaç	Ahmet Necati Yılmaz Endüstri Meslek Lisesi
Melih	Ovaseven	Mustafakemapaşa Meslek Lisesi
Seyhan	Güler	Ali Rıza Bey İlköğretim Okulu

Şekil 1.17: Sıralanmış tablo

Sıralama işlemi bittiğinde tablodaki verilerin, yaptığımız ayarlar doğrultusunda sıralandığını görebiliriz. Şekil 1.16 ve şekil 1.17’de görülen örnekte, **ADI** sütununa göre sıralama yapılmıştır.

Sort Table penceresi içindeki **Options** bölümünde bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Sort includes the first row:

Sort header rows :

Sort footer rows :

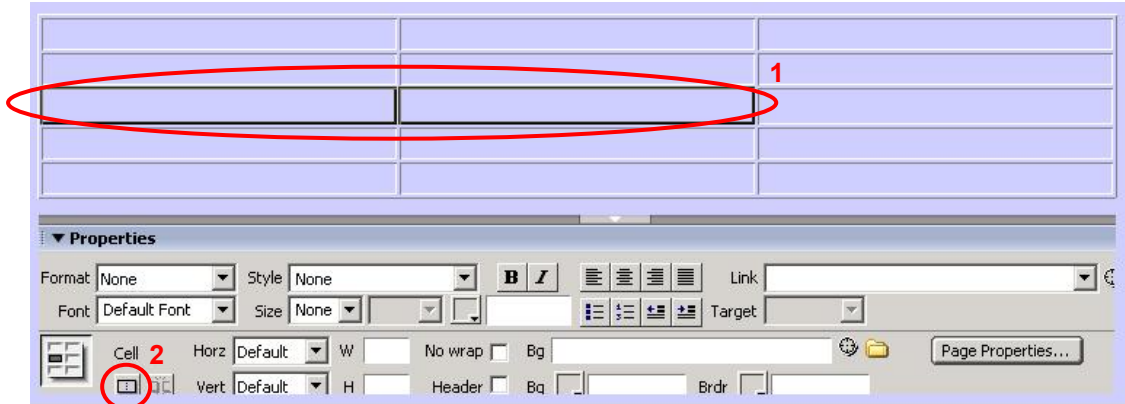
Keep all row colors the same after the sort has been completed :

1.7. Tabloda Değişiklik Yapmak

Sayfamız içinde oluşturduğumuz tablolar içinde satır veya sütun düzenlemeleri yapabiliriz. Bu işlem için **Properties** penceresinde bulunan düğmelerden faydalanılır.

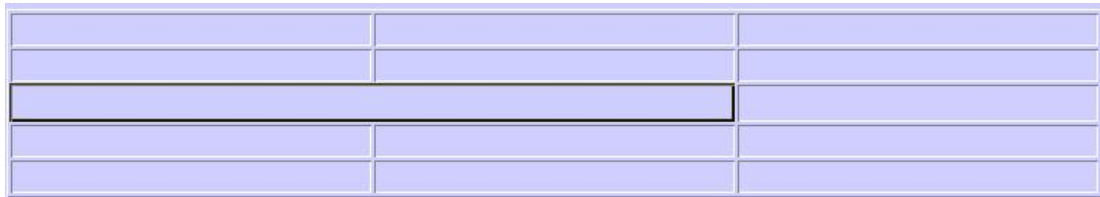
Tablo içinde bulunan hücreleri birleştirebilir veya satır/sütunlara ayırabiliriz.

Hücreleri birleştirmek için ilgili hücreler seçildikten sonra **Properties** penceresinde bulunan **Cell** bölümü altındaki **Merged selected cells using spans** düğmesine tıklamak yeterlidir (Şekil 1.18).

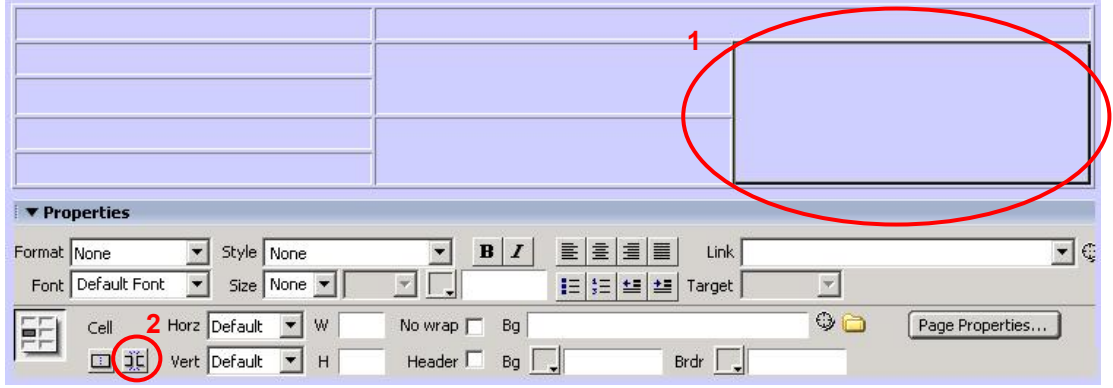
Şekil 1.18: Hücre birleştirme

Bu durumda, seçili olan hücrelerin birleştiği ve tek bir hücre şeklini aldığı görülecektir (Şekil 1.19).

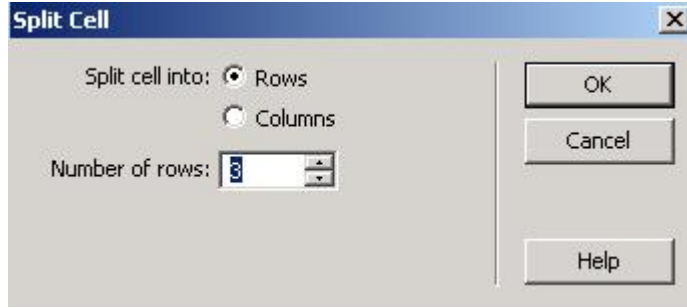
Şekil 1.19: Birleştirilmiş hücre

Tablo içindeki bir hücreyi satır veya sütunlara ayırmak (*bölmek*) için ilgili hücre seçildikten sonra **Properties** penceresinde bulunan **Cell** bölümü altındaki **Split cells into rows or columns** düğmesine tıklamak yeterlidir (Şekil 1.20).

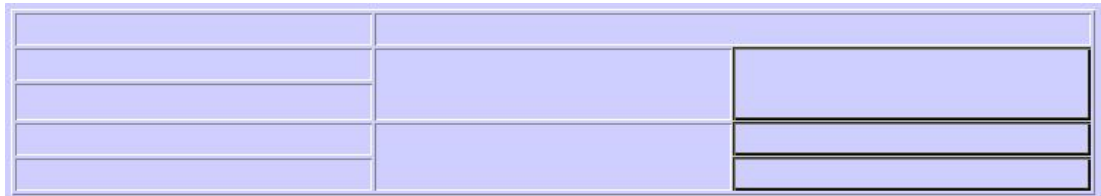
Şekil 1.20: Hücreleri bölme

Bu durumda, hücre bölme işlemi ile ilgili düzenlemeleri yapacağımız **Split Cell** penceresi karşımıza gelecektir (Şekil 1.21).

Şekil 1.21: Split Cell penceresi

Bu pencere içinde bulunan **Split cell into:** alanında hücrenin bölünme şekli (satır-*Rows*-, sütun -*Columns*-), **Number of** alanında ise hücrenin bölünmesiyle oluşturulacak satır/sütun sayısı tanımlanır. Tanımlama işleminin tamamlamak için **OK** düğmesine tıklanır.

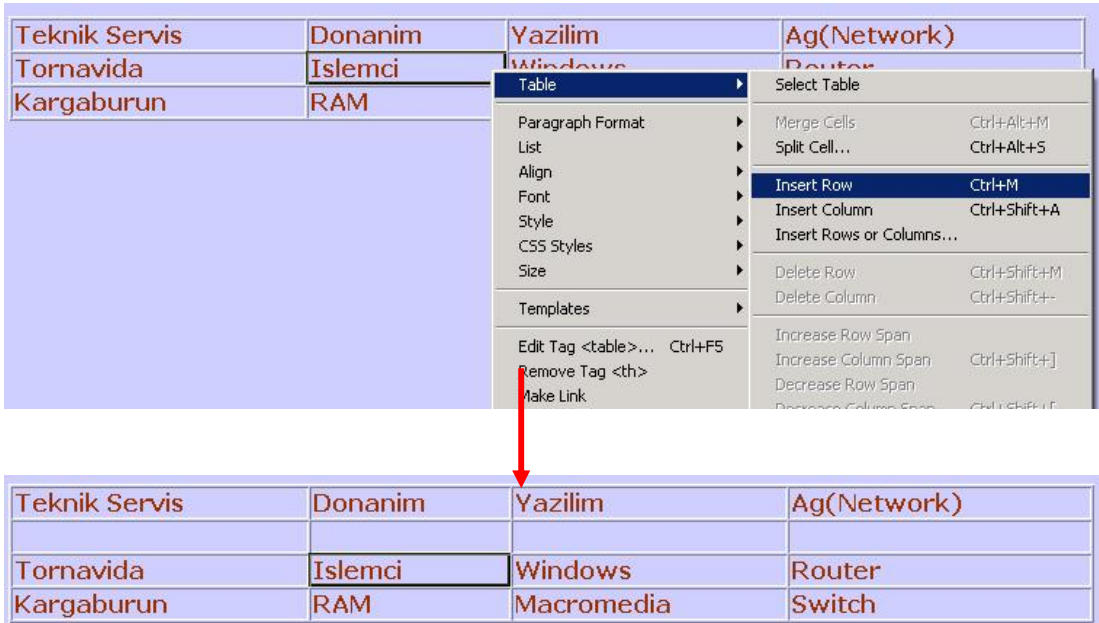

Şekil 1.22: Bölünmüş hücre

Split Cell penceresinde yaptığımız düzenlemeler doğrultusunda; hücre bölünmüş olarak sayfa görülecektir (Şekil 1.22). Örnekte; tablo içinde seçilmiş olan hücre, 3 satıra bölünmüştür.

Tablo içinde hücre birleştirme/bölme işlemlerini yapabileceğimiz gibi satır veya sütunlar da ekleyebiliriz. Bu işlem için tabloda herhangi bir hücre içinde iken farklı yolları kullanabiliriz:

- **Modify** menüsü altında bulunan **Table** seçenekleri içinden **Insert Rows** (satır ekleme) veya **Insert Column** seçenekleri işaretlenir.
- **Insert** menüsündeki **Table Objects** seçenekleri içinde bulunan **Insert...** seçeneklerinden uygun olan işaretlenir.
- Tablo içinde farenin sağ tuşu tıklanıldığında açılan menü listesinde karşımıza gelen **Insert...** seçeneklerinden uygun olan tıklanır.

Şekil 1.23: Tablo içine satır ekleme

Tablo içine satır / sütun ekleme işlemleri sırasında kullanılan menülerde bulunan **Insert...** seçeneklerini, oluşturduğunuz tablolara uygulayınız.

1.8. Tablonun Harici Programlar İçine Aktarımı

Dreamweaver editöründe oluşturduğumuz tabloları, farklı programlar içine aktarabiliriz. Bu işlem için **File** menüsü altında bulunan **Export** seçeneği içindeki **Table** tıklanmalıdır.

Bu durumda, **Export Table** penceresi karşımıza gelecektir (Şekil 1.24).

Şekil 1.24: Export Table penceresi

Export Table penceresi içinde ayırıcı türü (*Delimiter*) ve işletim sistemine göre satır durağı (**Line breaks**) seçilir. İstenen düzenlemeler yapıldıktan sonra **Export** düğmesine tıkladığımızda, **Export Table as** penceresi karşımıza gelecektir.

Burada sayfa içindeki tablonun aktarılacağı konum (*Save in:*) ve oluşacak yeni dosya adı (*File name:*) tanımlanır. Bu işlemlerin ardından **Save** düğmesine tıkladığımızda, ilgili konuma istediğimiz dosyanın kaydedildiğini görebiliriz.

	A	B	C
1	ADI	SOYADI	OKULU
2	Hakan	Babaş	Ahmet Necati Yılmaz Endüstri Meslek Lisei
3	Erhan	Azimşek	Süleyman Cura İlköğretim Okulu
4	Seyhan	Güler	Ali Rıza Bey İlköğretim Okulu
5	Melih	Ovaseven	Mustafakemalpaşa Meslek Lisesi
6			

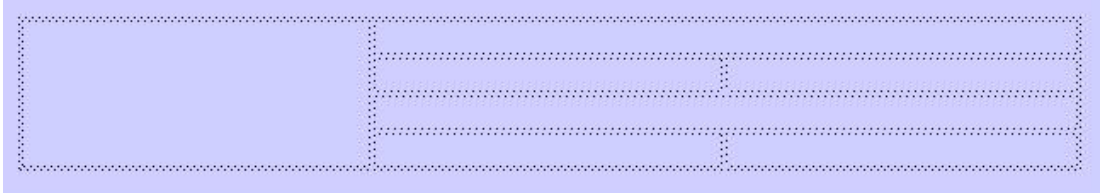
Şekil 1.25: MS Excel'e aktarılmış tablo

Aktarım işlemi sonucunda oluşturulan dosya açıldığında, bazı karakterlerin şekil değiştirdiğini görebiliriz (Şekil 1.25). Bu durum, yazılımlar arasındaki dil uyumsuzluğundan kaynaklanmaktadır.

1.9. Tablolarda Resim Kullanma

Tabloların kullanım amaçlarından biri de, sayfanın yapısını birden fazla resimle desteklemek veya bir resmi yeniden birleştirmektir.

Tablo içine resimler eklenmeden önce, kullanacağımız tablonun sayfa tasarımına uygun şekilde biçimlendirilmesi yararlı olacaktır.

Şekil 1.26: Biçimlendirilmiş boş tablo (Standard görünüm modu)

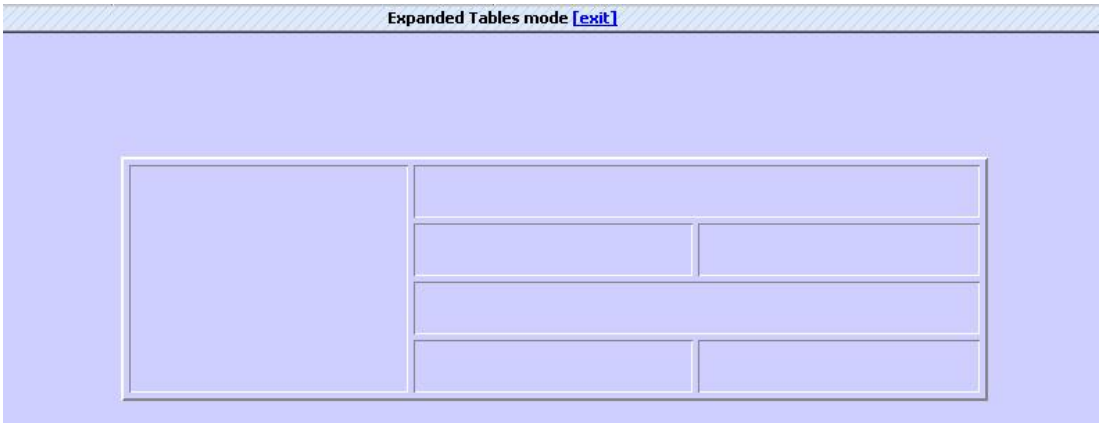
Standard görünüm modunda tablo oluşturma ve biçimlendirme işlemi tamamlandıktan sonra **Insert** araç çubuğundaki **Layout** düğme grubu içinde bulunan **Expanded** düğmesine tıklayarak tablolarımızı genişletilmiş biçimde görebiliriz.

Expanded görünüm modunda çalışmamız, tablo içindeki hareketlerimizi kolaylaştıracaktır.

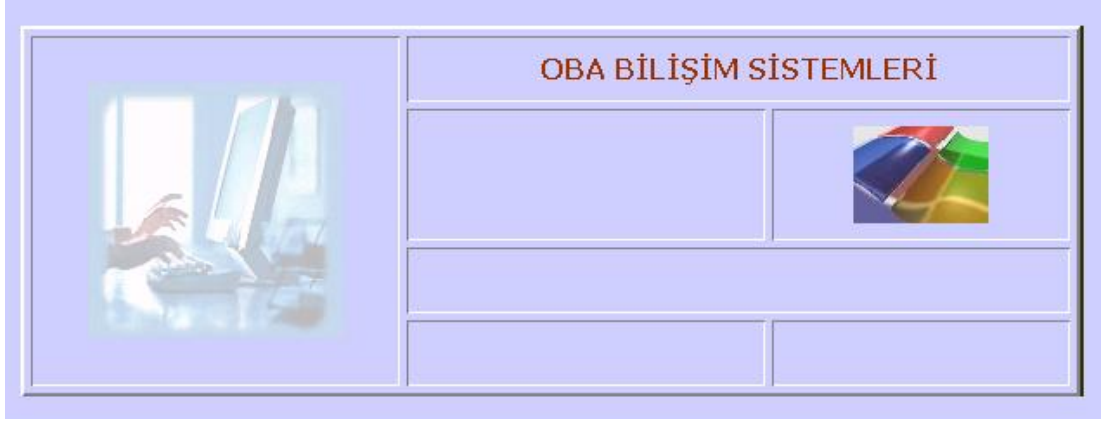
Şekil 1.27: Expanded görünüm modua geçiş

Oluşturduğumuz tablo, **Expanded** görünüm türünde şekil 1.28'deki gibi görünecektir.

Şekil 1.28: Tablonun Expanded görünüm modundaki durumu

Görünüm türleri arasında geçiş yaptıktan sonra imlecimizi, tablo içinde uygun noktaya getirerek resmimizi ekleyebiliriz.

Şekil 1.29: Tablo içine eklenmiş resimler (Expanded görünüm modu)

Tablo içine resim ekleme işlemi tamamlandıktan sonra **Standard** görünüm moduna geçiş yapabiliriz (Şekil 1.30).

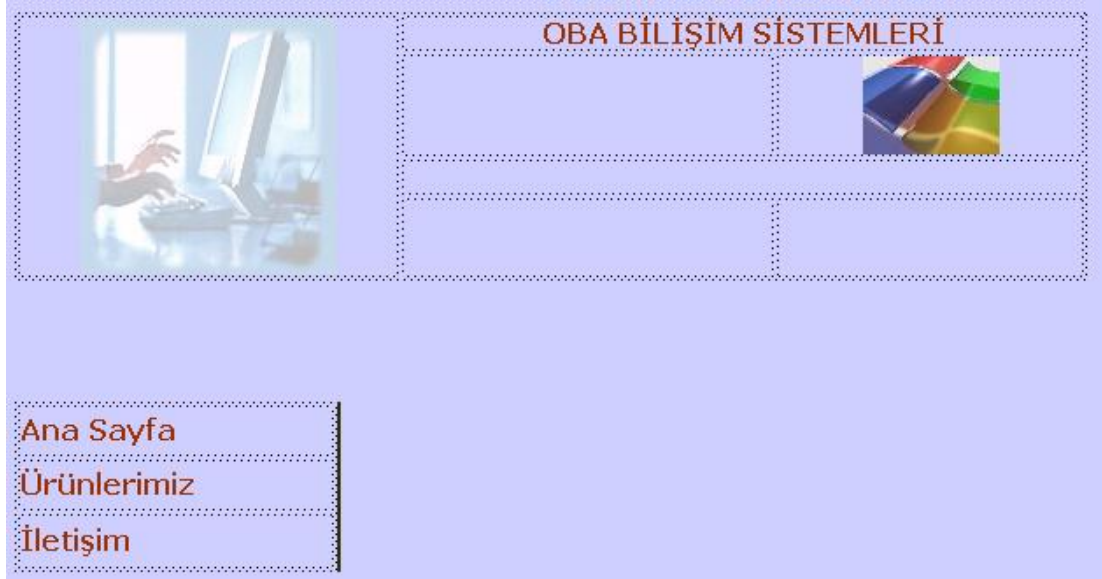
Şekil 1.30: Tablo içine eklenmiş resimler (Standard görünüm modu)

1.10. Tabloları İççe Yerleştirme

Tabloların iççe yerleşimi, çok karışık tek tablo kullanılması gerektiği durumlarda tercih edilmektedir. Dreamweaver, tabloları iççe yerleştirmemize olanak tanımaktadır.

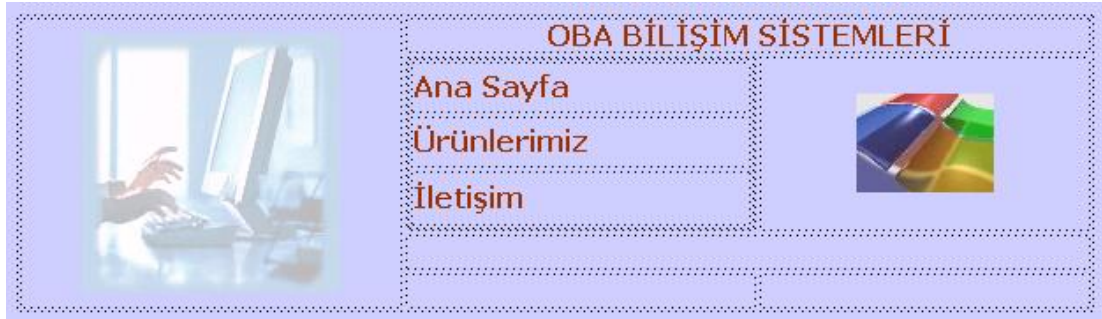

Başka bir tablonun içine yerleştirilecek tabloyu, ana tablonun dışında oluşturmak daha kolaydır.

Şekil 1.31: Ana tablo ve küçük tablonun konumu

Küçük tablo, yerleştirileceği ana tablonun dışında hazırlandıktan sonra fare ile seçilerek ana tablo içindeki uygun noktaya taşınmalıdır (Şekil 1.32).

Şekil 1.32: İççe yerleştirilmiş tablolar

1.11. Bir Tabloya Dış Hat Ekleme

WEB sayfası tasarımı yapılırken tablo içindeki hücreler için oluşturulan kenarlıklara ait görüntü, farklı görüntüleme ortamlarında (WEB tarayıcıları) değişik duruşlar sergilemektedir. Dreamweaver, tüm görüntüleme ortamları için uyumlu kenarlık ya da tablo dış hattı oluşturmamıza olanak vermektedir.

Tabloya dış hat eklemek için ana tablo dışında, eklenecek hat tablosu oluşturulmalıdır (Şekil 1.33).

Şekil 1.33: Ana tablo ve hat tablosunun konumu

Oluşturulan hat tablosu, tasarıma uygun olması açısından düzenlenebilir (Şekil 1.34)

Şekil 1.34: Seçilmiş hücreler

Düzenleme işleminin bitmesiyle, ana tabloya eklenecek olan hat tablosu fare yardımıyla uygun konuma taşınır (Şekil 1.35).

Şekil 1.35: Ana tabloya hat eklenmesi

1.12. Sayfa Düzenini Kontrol Etme

Dreamweaver editörü ile oluşturduğumuz sayfaların farklı çözünürlüğe sahip ekranlarda nasıl görüneceğini belirlemek için belge penceresinin alt köşesinde bulunan **Window Size** menü seçenekleri kullanılmaktadır.

Şekil 1.36: Sayfa düzenini kontrol etme

Window Size menüsü, **Design** ve **Split** görünüm türleri içinde yer almaktadır.

1.13. Layout Görünümünde Tablo Oluşturma

Layout görünüm modunda, sayfa düzenleme programlarında yapılanlara benzer işlemler gerçekleştirilir. Bu modda, katmanlar (*layers*) çalışmamaktadır.

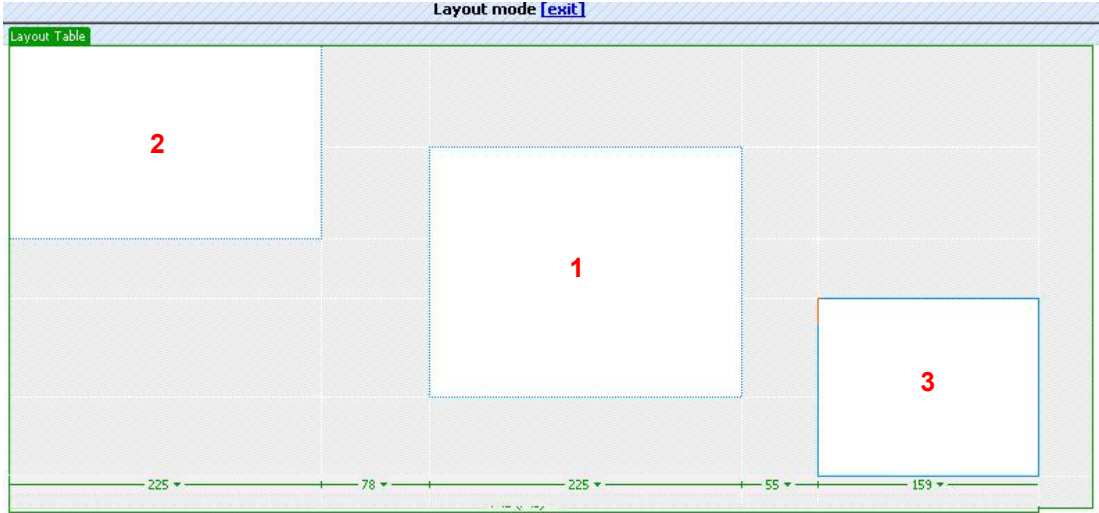
Layout görünüm moduna geçiş için **Insert** araç çubuğundaki **Layout** menü grubu içinde bulunan **Layout** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 1.37).

Şekil 1.37: Layout görünüm moduna geçiş

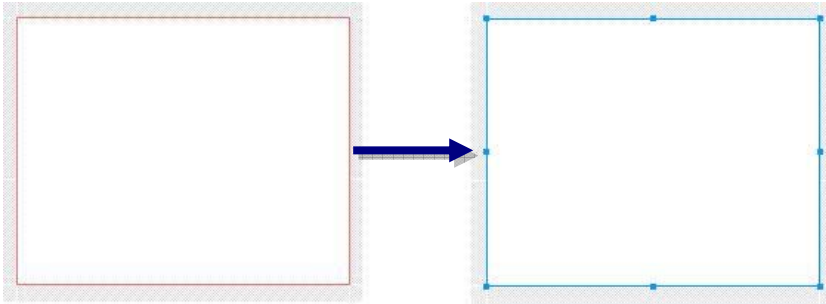
Layout görünüm modunda **Table** düğmesi aktif değildir. Tablo oluşturmaya başlamak için **Insert** araç çubuğunda bulunan **Layout** menü grubu içindeki **Draw Layout Cell** () düğmesine tıklanmalıdır.

Bu adımdan sonra imleç, sayfa içine getirildiğinde (+) şeklini alacaktır. Ardından istenilen boyutlarda hücreler çizilebilir.

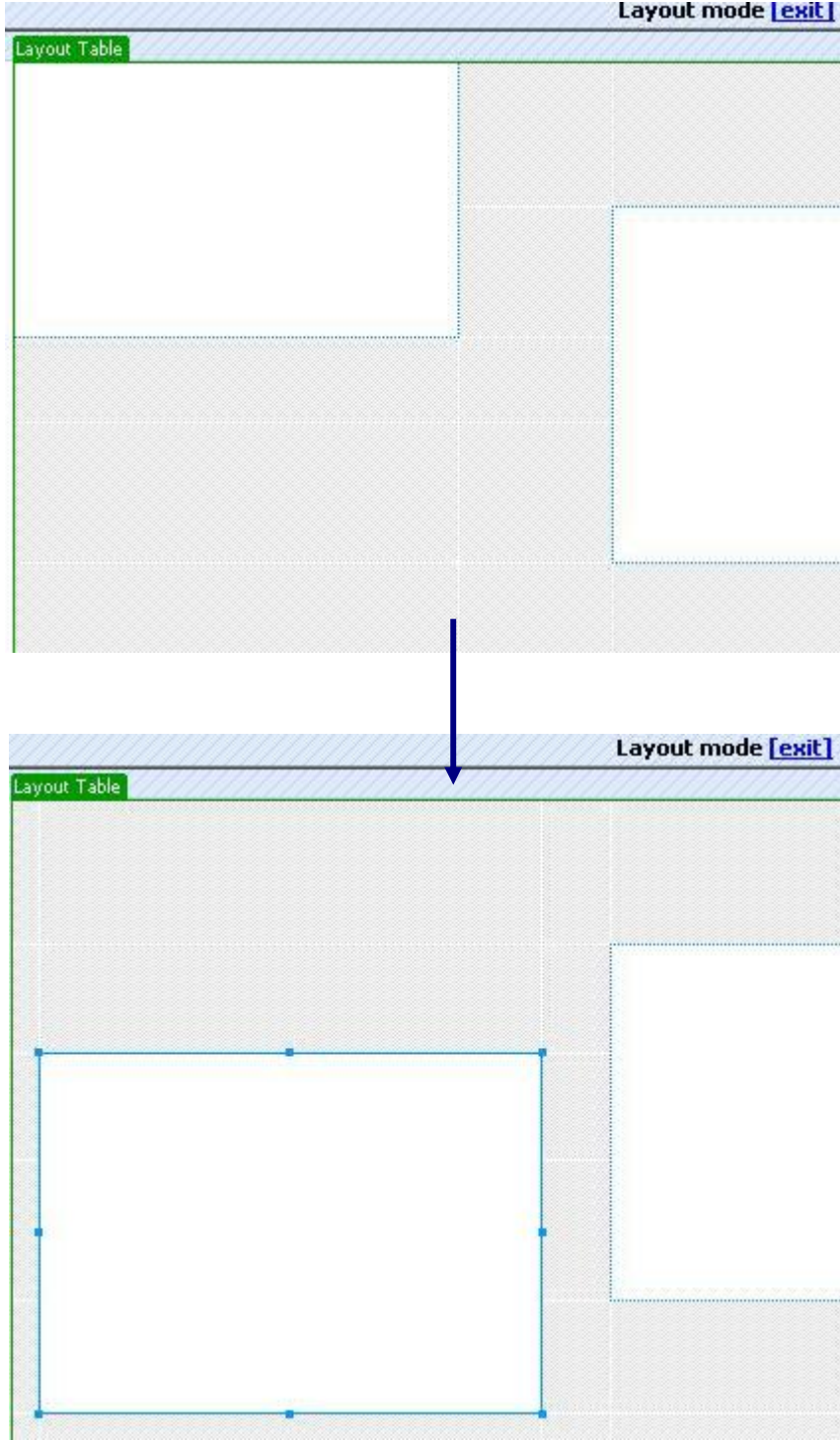
Şekil 1.38: Layout görünüm modunda tablo oluşturma

Layout görünüm modunda eklenmiş olan tablo üzerinde değişiklik yapmak için ilgili hücrenin seçilmesi gerekmektedir. Hücreyi seçmek için fare imleci hücre kenarlığı üzerine getirilir. Bu durumda kenarlık, kırmızı renge dönüşecektir. O anda fare tıklandığında hücre kenarlığı maviye dönüşecek ve seçim tutamaçları belirecektir. Bu tutamaçlardan faydalanarak hücre boyutlarını değiştirebiliriz (Şekil 1.39).

Şekil 1.39: Layout görünüm modunda hücre seçme

Hücreyi taşımak için ise fare, hücre kenarlığı üzerinde iken tıklanmalı ve sol tuşu bırakılmadan hücrenin istenen bölgeye taşınması sağlanmalıdır (Şekil 1.40).

Şekil 1.40: Layout görünüm modunda hücre taşıma

1.14. Layout Görünümünde Hücrelerin Biçimlendirme Özellikleri

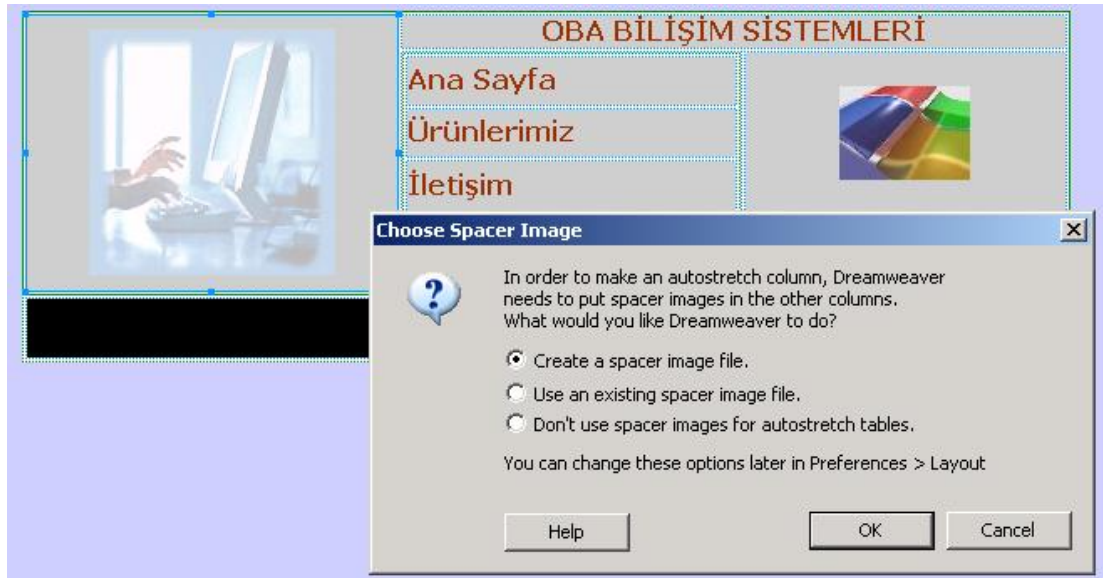
Layout görünüm modunda, hücelere ait düzenleme işlemlerini yapmak için ilgili hücre seçildikten sonra **Properties** penceresinden faydalanılır.

Şekil 1.41: Layout görünüm modunda hücre düzenleme seçenekleri

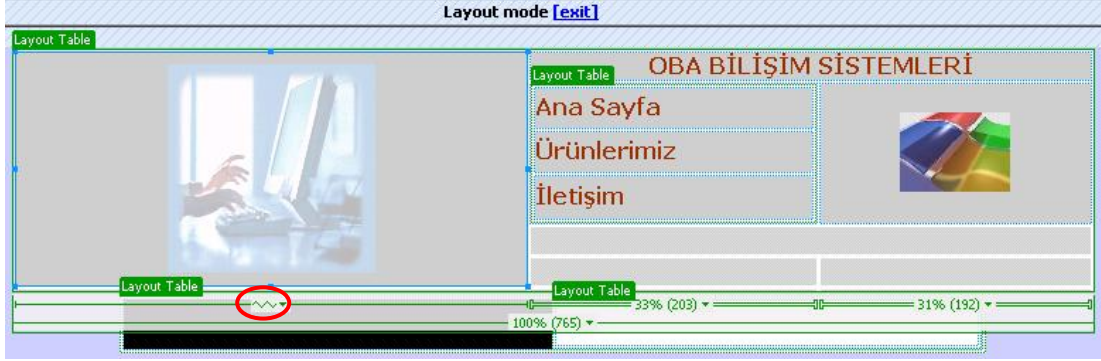
Hücre düzenleme seçenekleri, **Layout** ve **Standard** görünüm modları arasında farklılıklar göstermesine rağmen temel yapı aynıdır.

Hücre genişliği için **Width** alanından **Autostretch** seçeneği aktif hale getirilirse, seçili hücrenin genişliği tarayıcı genişliğine bağlı olarak değişecektir.

Şekil 1.42: Autostretch genişlik düzenlemesi

Bu seçeneği aktif hale getirdiğimizde, site ile boşluk resmi (*spacer*) arasında bir ilişkilendirme yapılmadıysa **Choose Spacer Image** penceresi karşımıza gelecektir (Şekil 1.42). Bu pencerede uygun alan seçildikten sonra **OK** düğmesine tıklanır. Böylece genişlik düzenleme işlemi tamamlanmış olur.

Şekil 1.43: Autostretch işlemi uygulanmış tablo

İşlem bittiğinde, **Autostretch** düzenlemesi yapılan hücrenin altında şekil 1.43'te gösterilmiş bir simge oluşacaktır.

Autostretch düzenlemesi sırasında açılan **Choose Spacer Image** penceresinde bulunan seçeneklerin işlevlerini yazınız.

Create a spacer image file :

Use an existing spacer image file :

Don't use spacer images for autostretch tables :

1.15. Taslak Resim Kullanma

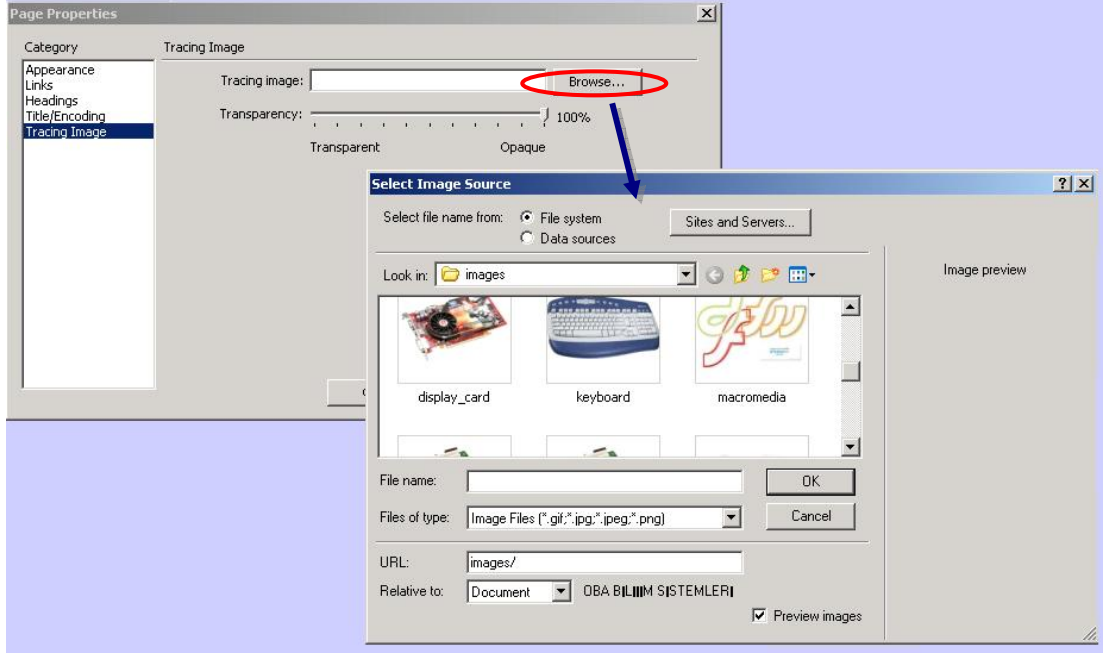
Sadece görüntüsü olan sayfalar ile çalışmak zorunda kaldığımızda, bu sayfaları, HTML ortamında yeniden oluşturmak üzere taslak resim olarak kullanabiliriz.

Taslak resim, sadece Dreamweaver editörü içinde görünür durumdadır; sayfa, WEB tarayıcıdan izlendiğinde görünmez.

Taslak resim oluşturma işlemi için **View** menüsü altında bulunan **Tracing Image** seçeneği içindeki **Load** komutu işaretlenmelidir.

Bu durumda açılacak **Select Image Source** penceresinden eklenecek taslak resim seçilir ve **OK** düğmesine tıklanır.

Karşımıza **Page Properties** penceresi gelecektir. Bu pencere içindeki **Category** listesinde **Tracing Image** seçeneği aktiftir.

Şekil 1.44: Taslak resim ekleme

Page Properties penceresine, **Properties** penceresi içindeki **Page Properties** düğmesine tıklayarak da ulaşabiliriz. Burada bulunan **Category** listesinden **Tracing Image** seçeneği aktif hale getirilerek **Browse** ile eklenecek resim, **Transparency** ile resmin **şeffaflığı** ayarlanabilir (Şekil 1.44).

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-1 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ WEB tasarım editörünü çalıştırınız.➤ Önceden tanımlamış olduğunuz yerel site içinde yeni bir sayfa oluşturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Create New...
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa içinde yeni bir tablo oluşturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Layout menü grubu
<ul style="list-style-type: none">➤ Bilgisayarınızdaki bir Excel (xls) dosyasından sayfanızdaki tabloya veri aktarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Import
<ul style="list-style-type: none">➤ Tablo içindeki hücreleri tablo dışına taşıyınız / kopyalayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kes – Yapıştır➤ Ctrl+C – Ctrl+V
<ul style="list-style-type: none">➤ Tablo içinde bulunan birbirinden ayrı hücreleri seçiniz.➤ Tablo içinde bulunan grup halindeki hücreleri seçiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ctrl➤ Shift
<ul style="list-style-type: none">➤ Tablo içindeki verileri, istediğiniz sütuna göre alfabetik olarak sıralayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Sort Table
<ul style="list-style-type: none">➤ Tablo içindeki hücreleri birleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Merge Cells
<ul style="list-style-type: none">➤ Birleştirmiş olduğunuz hücreyi, sütunlara bölünüz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Split Cell

➤ Tablo içine satır ve sütun ekleyiniz.	➤ Insert Row / Columns
➤ Tablo içine satır ve sütun ekleyiniz.	➤ Insert Row / Columns
➤ Tablo içindeki verileri, boş bir Word dosyasına aktarınız.	➤ Export
➤ Tablo içine resim ekleyiniz.	➤ Expanded görünüm modu
➤ Birbirinden bağımsız tabloları, aynı tablo içine ekleyiniz.	
➤ Layout görünümünde tablo oluşturunuz.	➤
➤ Layout görünüm modunda oluşturduğunuz tablo içindeki hücrelerin konum ve boyutlarını değiştiriniz.	
➤ Hücre genişliğinin, kullanılan WEB tarayıcıya göre otomatik olarak düzenlenmesi için gereken işlemi yapınız.	➤ Autostretch
➤ Tablonuza taslak resim ekleyiniz.	➤ Tracing Imge

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz, doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa “D” harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise “Y” harfini koyunuz.

1. () **Hücre**, bir satır ve bir sütunun kesişmesinden oluşan alandır.
2. () Sayfa içindeki tabloda bulunan verileri **kopyala-yapıştır** yoluyla, veri tabanı dosyasına aktarabiliriz.
3. () Hücre birleştirme için **Split**, bölme için ise **Merge** düğmesi tıklanmalıdır.
4. () **Layout** görünüm modunda çalışırken sayfa içine tablo eklenemez.
5. () Tablo içine resim aktarılırken **Expanded** görünüm modunda çalışılması daha uygundur.
6. () Hücreye eklenen kenarlıklara ait renk değişimi yapılamaz
7. () Sayfaya eklenmiş olan tablo üzerinde; satır/sütun ekleme/silme gibi işlemler yapılamaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları öğrenme faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak sayfa içinde stiller oluşturacak ve bunlara ait biçimlendirme işlemlerini yapabileceksiniz.

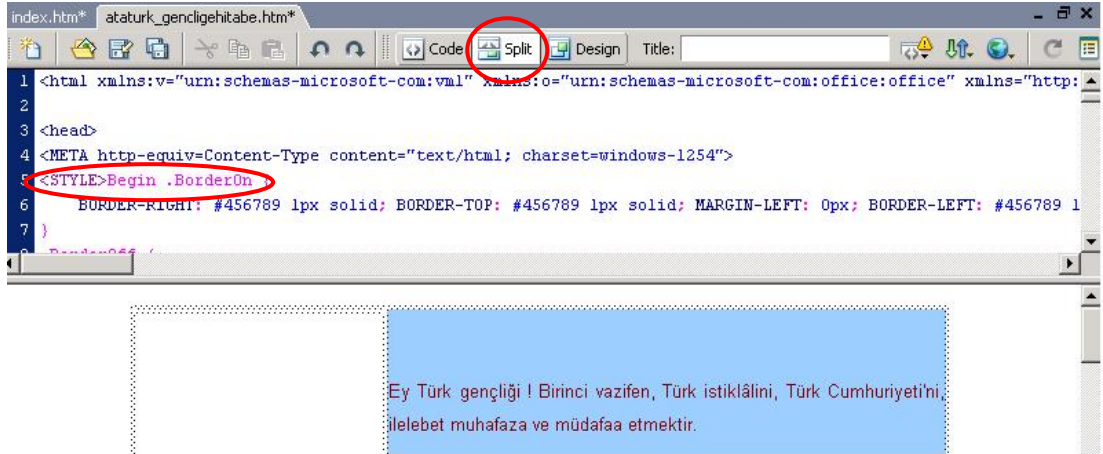
ARAŞTIRMA

Stillerin kullanımının nedenlerini ve sağladığı kolaylıkları araştırınız. Yaptığınız incelemeleri, rapor haline getirerek sınıfta sununuz.

2. STİL SAYFALARI

2.1. Stillerin İncelenmesi

Stil, tek bir isim verilerek tanımlanan ve birden fazla düzenlemeyi içeren bir biçimlendirme tekniğidir. Bir stile ait niteliklerden herhangi birinde değişiklik yapıldığında bu stil tarafından kontrol edilen bütün öğeler otomatik olarak güncellenir.

Şekil 2. 1: Uygulanan stillerin kod karşılıkları

Seçili metin üzerinde Properties penceresi kullanılarak yapılan düzenlemeler, Dreamweaver tarafından CSS (Cascading Style Sheets – Basamaklı Stil Sayfaları) stilleri olarak **style** listesine dâhil edilir.

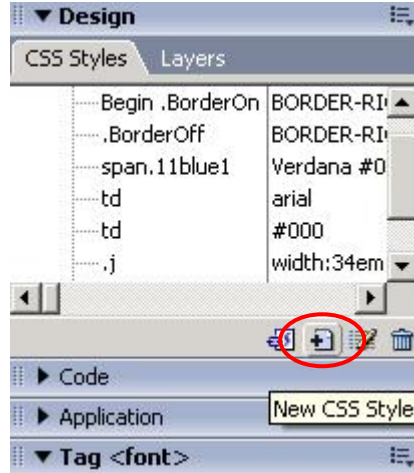
CSS stilleri, sayfa içinde **Code** görünümünde **<head> ... </head>** etiketleri arasına yerleştirilir.

2.2. Dâhili Stiller Oluşturma

Dâhili stiller, sadece o an çalışılan (*geçerli*) sayfada kullanılmaktadır. Genellikle tek sayfalı düzenlemelerde dâhili stil oluşturulmaktadır.

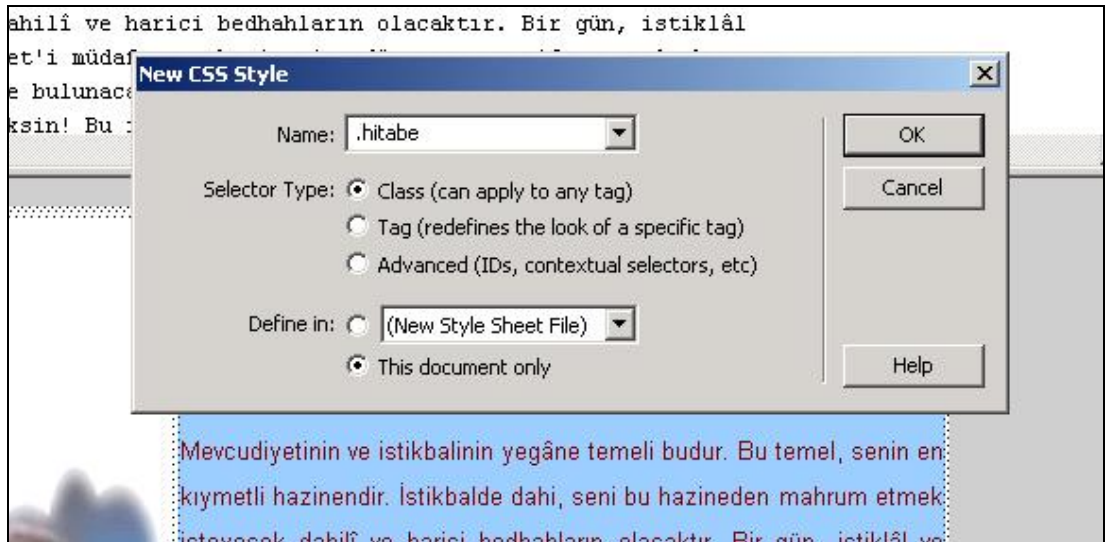
Stil işlemlerini **CSS Styles** panelini kullanarak gerçekleştirebiliriz.

Sayfa içinde yeni bir stil oluşturmak için **CSS Styles** paneli içindeki **New CSS Style** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 2.2).

Şekil 2. 2: CSS Styles paneli

Bu adımın hemen ardından **New CSS Style** penceresi açılacaktır (Şekil 2.3). Bu pencere içinde stile ait isim (*Name*), seçici tip (*Selector Type*) ve tanımlama noktası (*Define in*) düzenlemesi yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanır.

Şekil 2. 3: New CSS Style penceresi

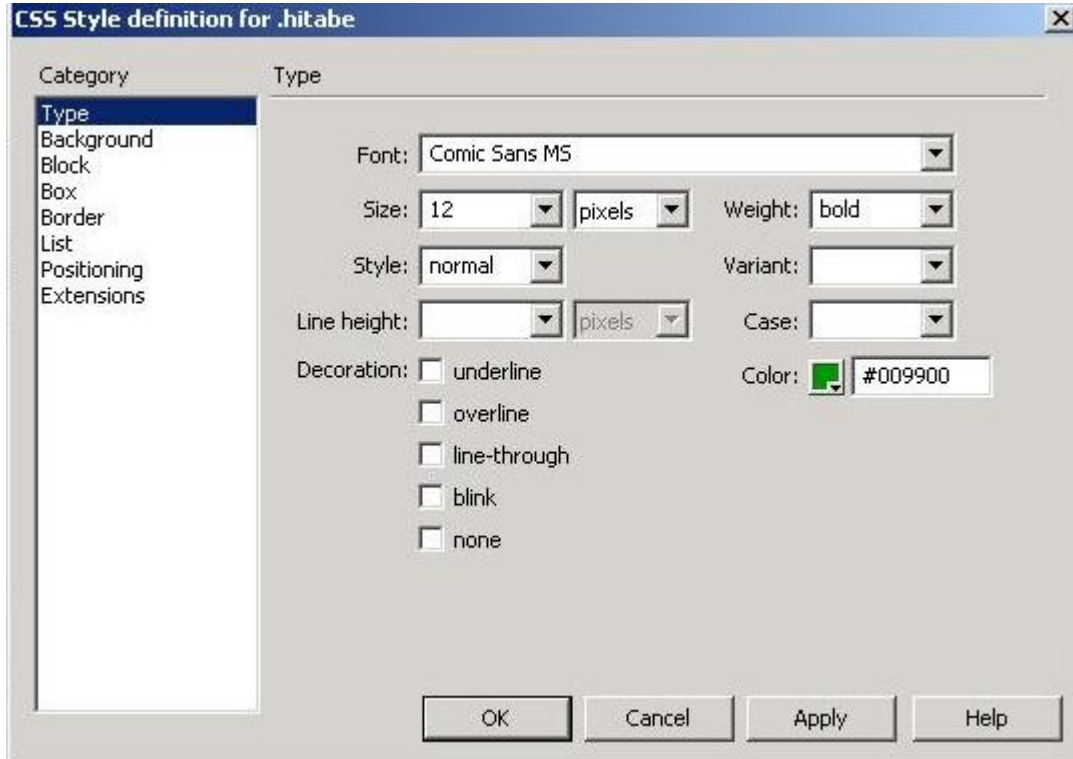
Yeni stil eklerken işaretlenen **Selector Type** (seçici tip) türlerinin işlevlerini yazınız.

Class :

Tag :

Advanced :

New CSS Style penceresinden sonra **CSS Style Definition for .*** penceresi açılacaktır. Bu pencere içinde, oluşturacağımız stile ait biçim özellikleri seçilip **OK** düğmesine tıklanır (Şekil 2.4).

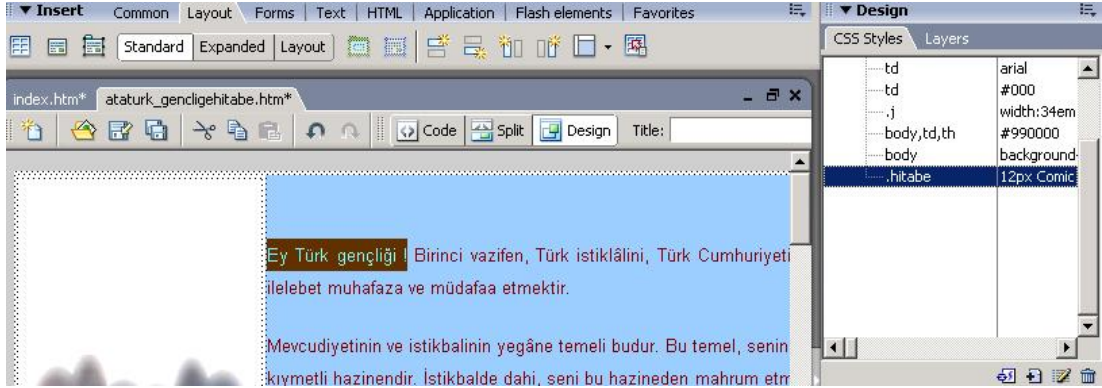

Şekil 2. 4: Stil özelliklerini tanımlama

Bu pencerenin kapanmasıyla, **CSS Styles** paneline, oluşturduğumuz stil eklenecektir (Şekil 2.5).

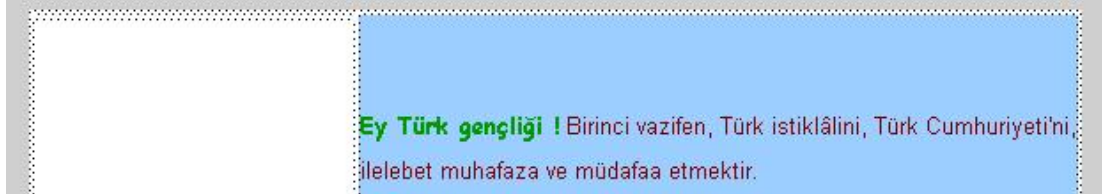

CSS Style Definition penceresi içindeki **Type** alanındaki seçenekleri, oluşturacağınız stiller için değiştirerek uygulayınız.

Şekil 2. 5: Eklenen stili uygulama

Sayfa içinde istenen metin seçildikten sonra **CSS Styles** panelinde görünen yeni stil üzerinde farenin sağ tuşu ile tıklanır ve açılan menüden **Apply** seçeneği işaretlendiğinde, seçili metne yeni stil uygulanacaktır (Şekil 2.6).

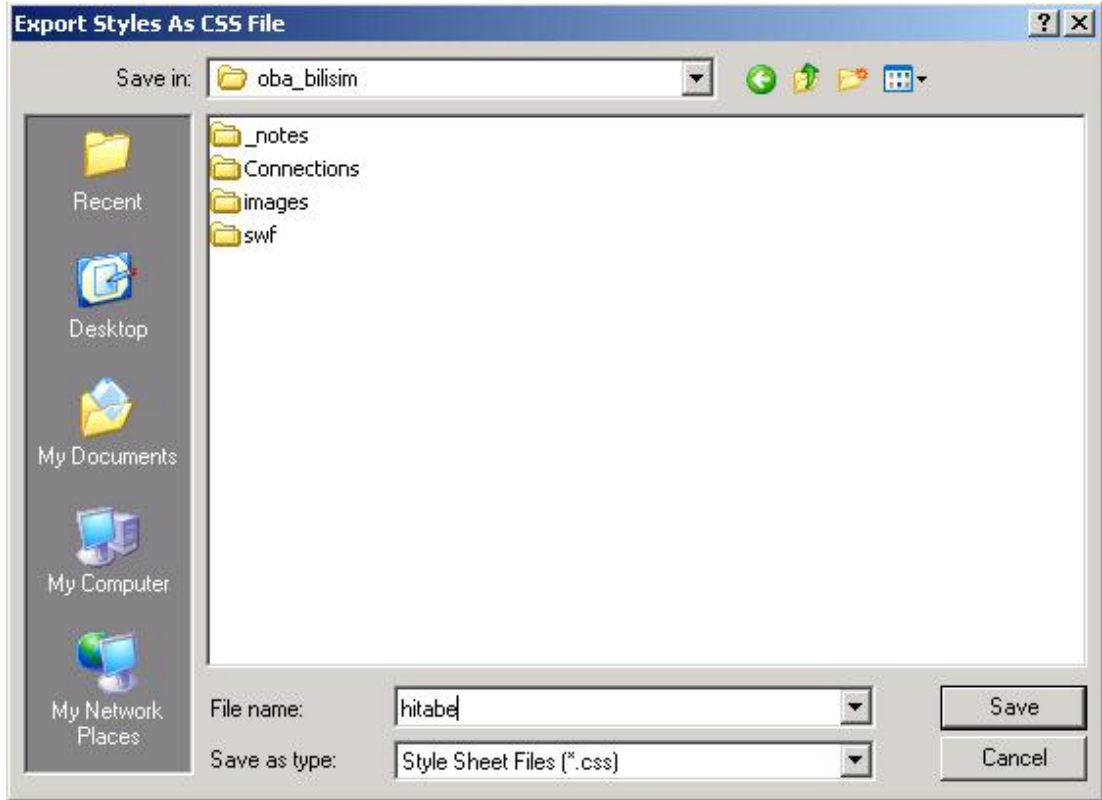
Şekil 2. 6: Metne uygulanmış stil

2.3. Dâhili Stilleri Harici Stillere Dönüştürme

Harici stiller, sadece CSS özellikleri içeren stillerdir. Bu tür stil sayfalarını birden fazla WEB sayfasında kullanabiliriz. Bu da metin düzenlemesinin sayfalar arasında tutarlılık göstermesine yardımcı olur.

Dreamweaver aracılığıyla dâhili stilleri, harici stil olarak düzenleyebiliriz.

Bu işlem için sayfa içinde iken **File** menü altında bulunan **Export** seçeneği içindeki **CSS Styles** komutu işaretlenmelidir. Karşımıza **Export Styles As CSS File** penceresi gelecektir (Şekil 2.7).

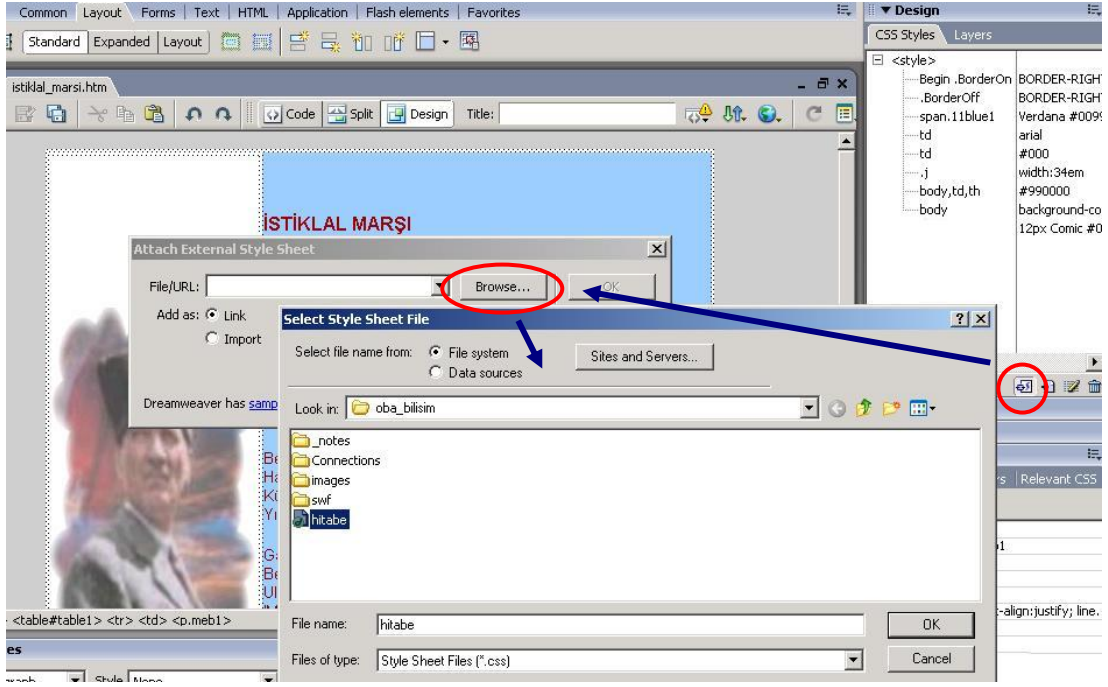

Şekil 2. 7: Export Styles As CSS File penceresi

Bu pencere içinde, önceden oluşturulan dâhili stil işaretlenir ve **Save** düğmesine tıklanır. Böylece dâhili stil kaynağından harici stil oluşturma işlemi tamamlanmış olur.

2.4. Harici Stil Sayfasını Bağlama

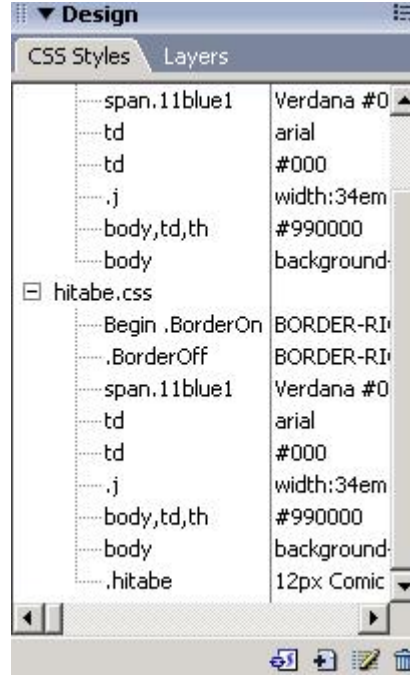
Harici stilleri, Dreamweaver editörü ile çalışırken kullandığımız tüm sayfalarda kullanabiliriz. Bu kullanım için oluşturulan harici stil sayfasının, çalışılan WEB sayfası içine bağlanması gerekmektedir.

Şekil 2. 8: Harici stil sayfasını bağlama

Harici stil sayfalarını bağlamak için öncelikle **CSS Styles** panelinde bulunan **Attach Style Sheet** düğmesine tıklanmalıdır. Bu tıklamayla birlikte **Attach External style Sheet** penceresi açılacaktır. Bu pencerede, bağlanacak stil sayfasının konumu (**File/URL**) **Browse** düğmesine tıklanarak açılan **Select Style Sheet File** penceresi içinde tanımlanır (Şekil 2.8).

Bu işlemin ardından **CSS Styles** paneline baktığımızda, çalıştığımız sayfa içine bağladığımız harici stili görebiliriz (Şekil 2.9).

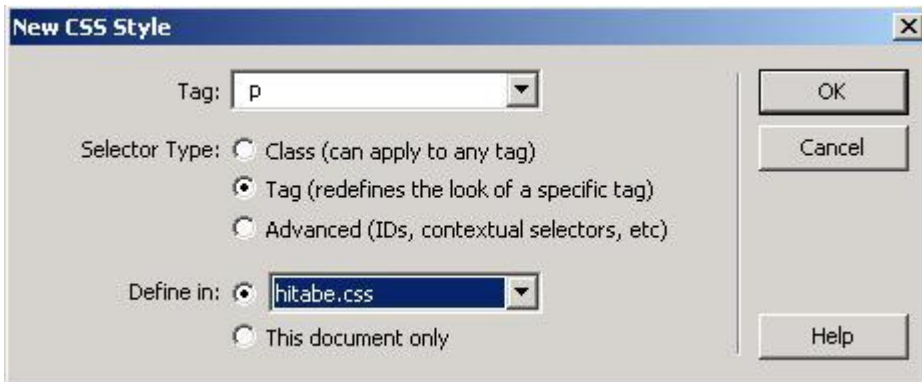
Şekil 2. 9: Bağlanan stil sayfasının panel içindeki görünümü

Eğer bağlantısını gerçekleştirdiğimiz stili, sayfa içinde kullanmak istersek; **CSS Styles** paneli içinde görünen harici stil dosyasının üzerine tıklayarak görünen stil ayrıntılarından ana stil (örnekte; **.hitabe** verilmiştir) üzerinde farenin sağ tuşunu tıklayıp **Apply** komutu işaretlenmelidir.

2.5. Harici Stiller Oluşturma

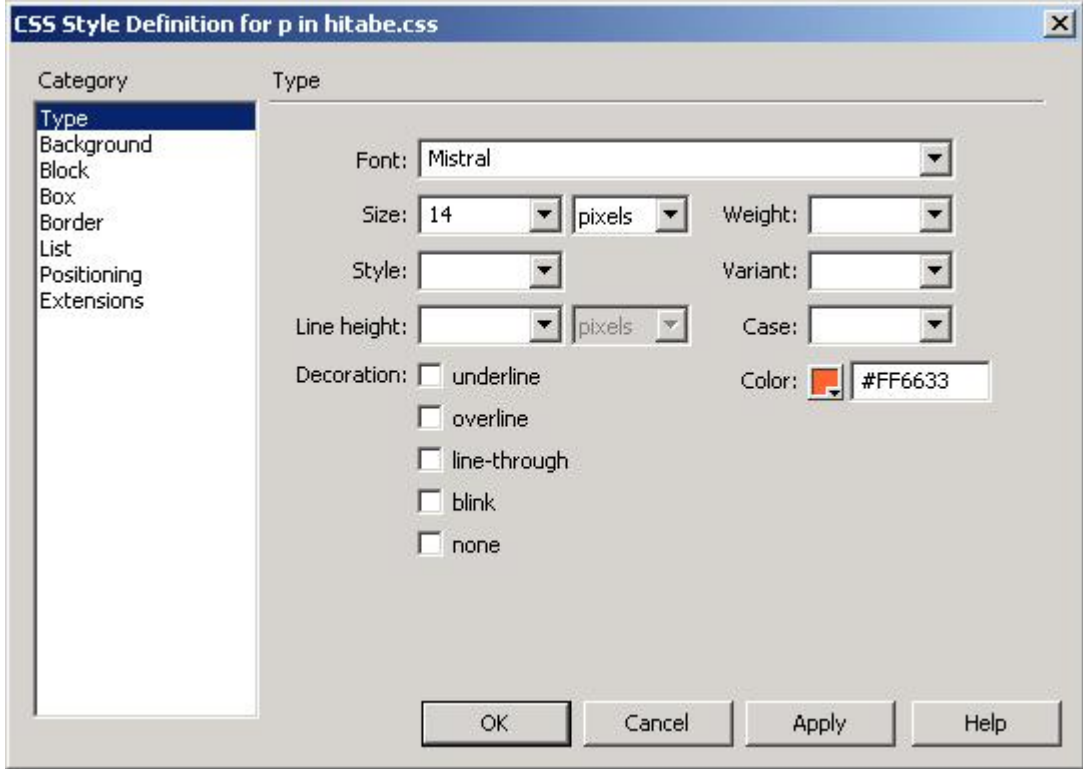
Harici ve dâhili stil sayfalarının oluşumu birbirine benzemektedir.

Harici stil sayfası oluşturmak için **CSS Styles** panelinde bulunan **New CSS Style** düğmesine tıklanarak **New CSS Style** penceresinin açılması sağlanmalıdır (Şekil 2.10).

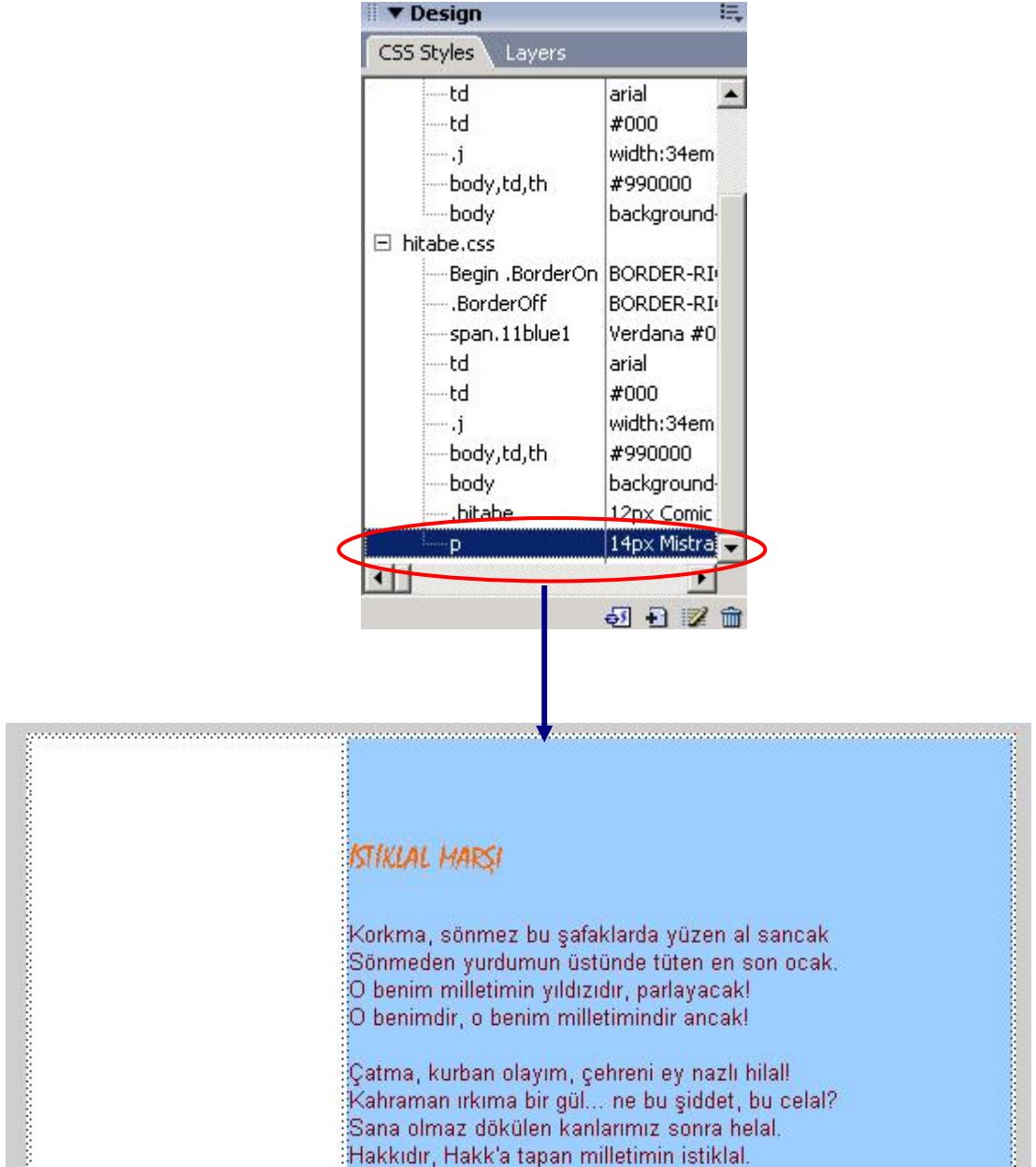
Şekil 2. 10: New CSS Style penceresi

Açılan pencerede **Selector Type** (seçici tip) alanında **Tag** (etiket) seçeneği aktive edilmelidir. Bu pencere içinde gerekli düzenlemeleri yaparak **OK** düğmesine tıkladığımızda **CSS Style Definition for * in CSS Style Sheet** penceresi karşımıza gelecektir (Şekil 2.11). Bu pencere içinde uygun stil tanımlamalarını yapabiliriz (Örneğimizde; **p**-paragraf etiketi düzenlenmiştir).

Şekil 2. 11: Stil özelliklerini tanımlama

CSS Style Definition penceresi için gerekli olan tanımlamaları yaptıktan sonra **OK** düğmesine tıkladığımızda oluşturduğumuz etikete ait düzenlemenin **CSS Styles** paneline aktarıldığını görebiliriz.

Şekil 2. 12: Harici stil ekleme

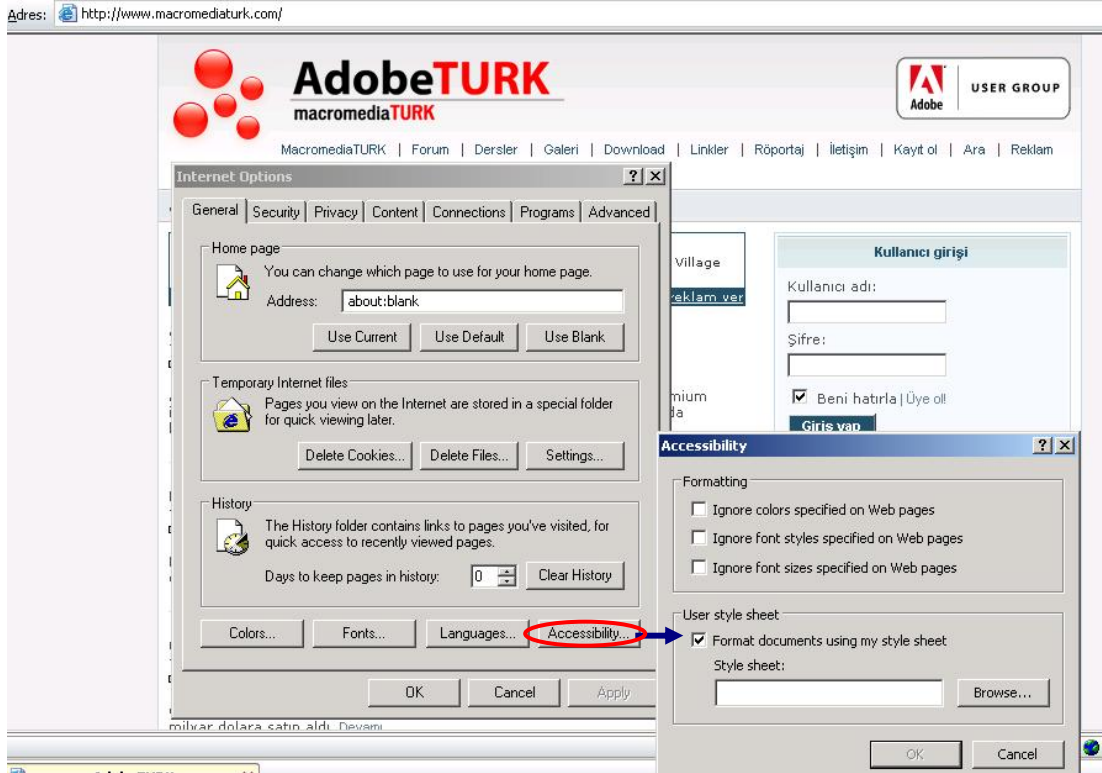
2.7. Mevcut Bir Stili Düzenleme

Oluşturulan stili düzenlemek için **CSS Styles** panelinde bulunan **Edit Style** () düğmesine tıklanmalıdır.

Açılan pencere içinde stil özellikleri düzenlenebildiği gibi yeni stiller de oluşturulabilir.

2.8. Stil Önceliği

Sayfa içinde bulunan aynı metne birden fazla stil uygulanmış ise sayfanın WEB tarayıcıda görüntülenmesi sırasında uyumsuzluklar yaşanabilir. Bu durumu önlemek için tarayıcı içinde düzenleme yapmamız gerekmektedir.

Şekil 2.15: Tarayıcı stil görüntüleme önceliklerini düzenleme

Stil önceliğini düzenlemek için tarayıcı aracılığıyla **Internet Options** (*Internet Seçenekleri*) penceresi açılarak **General** (*Genel*) sekmesine geçilmelidir. Bu sekme içinde bulunan **Accessibility** (*Erişilebilirlik*) düğmesine tıklanarak istenen öncelik ayarları yapılabilir.

Accessibility penceresi içindeki **Formatting** seçeneklerinin işlevlerini yazınız.

Ignore colors specified on WEB pages :
.....

Ignore font styles specified on WEB pages :
.....

Ignore font sizes specified on WEB pages :
.....

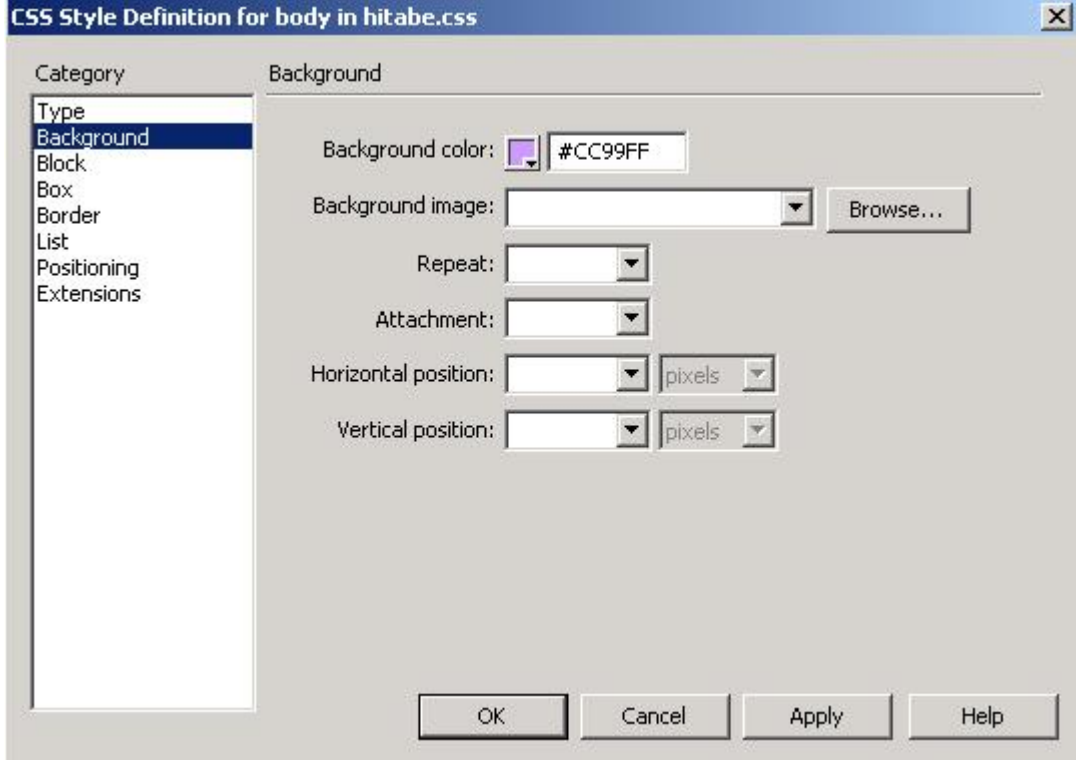
2.9. CSS ile Arkaplan Ayarlarını Yapma

Stil aracılığıyla arka plan oluşturmak için **CSS Styles** paneli içinde bulunan **New Style Sheet** düğmesine tıklanarak **New Style Sheet** penceresinin açılması sağlanır (Şekil 2.16).

Şekil 2.16: Gövde için stil tanımlama

New Style Sheet penceresindeki gerekli tanımlamalardan sonra **OK** düğmesine tıkladığımızda **CSS Style Definition** penceresi ile stil özelliklerine ait tanımlamaları yapabiliriz (Şekil 2.17).

Şekil 2.17: Arkaplan için stil özelliklerini tanımlama

CSS Style Definition penceresi ile arka plan düzenlemelerini gerçekleştirip **OK** düğmesine tıkladığımızda sayfamızın arka plan renginin değiştiğini görebiliriz (Şekil 2.18)

CSS Style Definition penceresi içindeki **Background** alanındaki seçenekleri, oluşturacağımız stiller için değiştirerek uygulayınız.

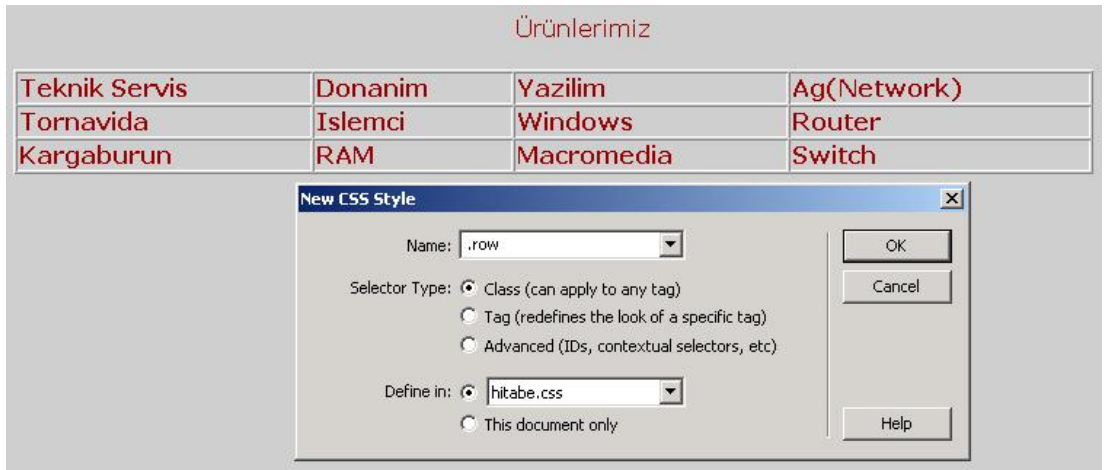

Şekil 2.18: Arka plan rengi değişen sayfa

2.10. Temel CSS Yerleşim Alanı Hazırlama

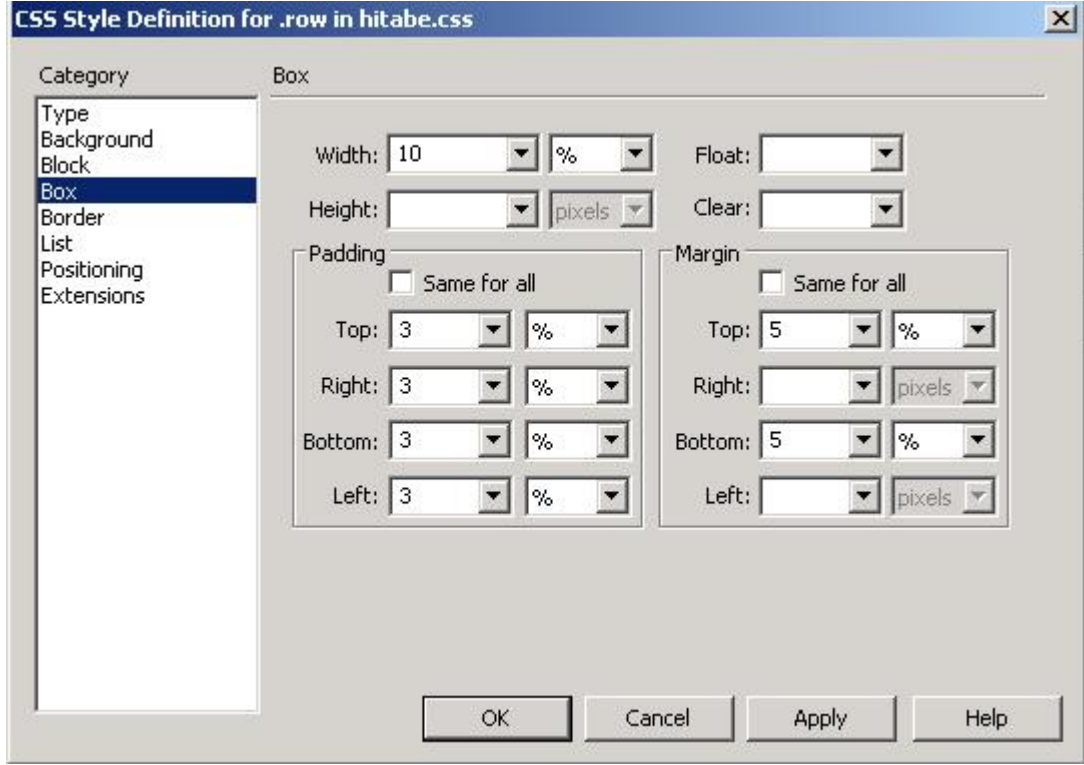
WEB sayfaları içinde yerleşim alanı, tasarım için önemli noktalardan biridir. CSS stillerini kullanarak sayfa içinde yerleşim alanı hazırlamak, kolay ve sağlıklı bir yoldur.

CSS yerleşim alanı oluşturmak için **CSS Styles** paneli içindeki **New Style Sheet** düğmesine tıklanır. **New Style Sheet** penceresi karşımıza gelecektir (Şekil 2.19).

Şekil 2.19: Yerleşim alanı için yeni stil oluşturma

Bu pencere içinde, stile ait temel tanımlamalar yapıldıktan sonra **OK** düğmesine tıklanır. Karşımıza gelecek olan **CSS Style Definition** penceresi içindeki **Box** alanında yerleşim alanına ait ölçülendirme ayarları (Şekil 2.20); **Border** ile yerleşim alanı kenarlığına ait düzenlemeleri (Şekil 2.21) yapabiliriz.

Şekil 2.20: Yerleşim alanı ölçülendirmesi

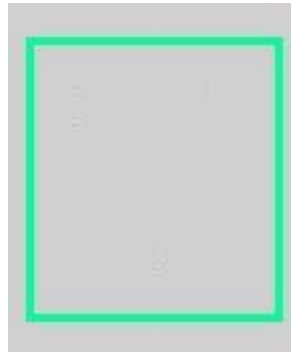

CSS Style Definition penceresi içindeki **Box** alanındaki **Padding** ve **Margin** seçeneklerinin işlevlerini yazarak bu seçenekleri oluşturacağınız yerleşim alanları için değiştirerek uygulayınız.

Şekil 2.21: Yerleşim alanı kenarlık biçimlendirmesi

Stil biçimlendirme ayarlarının tamamlanması ile **OK** düğmesine tıklanır. Oluşturulan yerleşim alanı stili, **CSS Styles** panelinde görünecektir. Sayfa içinde iken bu stil üzerinde farenin sağ tuşu ile tıklayıp açılan menüden **Apply** seçeneğini işaretlediğimizde, tanımladığımız yerleşim düzeni, sayfa içine yerleştirilecektir (Şekil 2.22).

Şekil 2.22: Sayfa içine eklenmiş yerleşim düzeni

Yerleşim alanı içinde açıklayıcı bir ifade yer almasını istersek, **Layout** menü grubu içinde bulunan **Insert Div Tag** () düğmesine tıklamamız gerekmektedir.

Bu durumda **Insert Div Tag** penceresi açılacaktır. Bu pencere içinde, sayfa içine ekleyeceğimiz stil türü (**Class**) seçilerek **ID** alanına açıklayıcı ifade yazılabilir (Şekil 2.23).

Şekil 2.23: Insert Div Tag penceresi

Insert Div Tag penceresi aracılığıyla eklediğimiz yerleşim alanı şekil 2.24'te görülmektedir.

Şekil 2.24: Insert Div Tag ile eklenmiş yerleşim düzeni

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-2 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ WEB tasarım editörünü çalıştırınız.➤ Önceden tanımladığınız site içinde yeni bir sayfa açınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Create New...
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa içine metin girişi yapınız.	<p style="text-align: center;">MEGEP Bilişim Teknolojileri WEB Programcılığı</p>
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa için dâhili stil oluşturunuz➤ Oluşturduğunuz stili sayfa içinde metinlere uygulayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ New CSS Style
<ul style="list-style-type: none">➤ Oluşturduğunuz dâhili stili harici stile dönüştürünüz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Export
<ul style="list-style-type: none">➤ Site içinde yeni bir sayfa açınız.➤ Kaydettiğiniz harici stili, sayfa içine bağlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Attach External Style Sheet
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa içinde harici stil oluşturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Selector Type : Tag
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa içinde, etiket kombinasyonları için stiller oluşturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Selector Type : Advanced
<ul style="list-style-type: none">➤ Önceki adımlarda oluşturduğunuz harici stili düzenleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Edit Style
<ul style="list-style-type: none">➤ WEB tarayıcı için stil önceliğini düzenleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Accessibility (Erişilebilirlik)

➤ Stiller yardımıyla sayfa arka plan ayarlarını yapınız.	➤ Background
➤ Sayfa içinde yerleşim düzeni stili oluşturunuz. ➤ Oluşturulan yerleşim düzenini, sayfa içine ekleyiniz	➤ Insert Div Tag
➤ Uygulama sırasında oluşturduğunuz sayfaları kaydediniz.	➤ Save
➤ WEB tasarım editörünü kapatınız.	➤ File / Exit

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa “D” harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise “Y” harfini koyunuz.

1. () **Properties** penceresi aracılığıyla sayfa içindeki metin özellikleri değiştirilebilir. Dreamweaver bu niteliklerini **CSS stilleri** aracılığıyla tanımlar.
2. () Sayfa arka plan rengi, sadece stiller aracılığıyla değiştirilebilir.
3. () WEB tarayıcının, birden fazla stil uygulanmış elemana ait biçimlendirmeyi sorunsuz bir şekilde görüntüleyebilmesi için **öncelik ayarı** yapılmalıdır.
4. () Stiller, sadece çalışılan sayfa için kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları öğrenme faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, WEB tasarım editörü araçlarını kullanarak kütüphane öğeleri ile ilgili işlemleri yapabileceksiniz.

3. KÜTÜPHANE ÖĞELERİ

WEB sitemiz içinde bulunan birden fazla sayfada kullanmamız veya oluşturmamız gerekebilecek pek çok öge ve öge grubu (*gezinti öğeleri, telif hakkı bilgileri üst bilgiler ve alt bilgiler vb.*) vardır.

Dreamweaver, sık kullanılan bu içerik bölümlerini **kütüphane öğeleri** olarak saklamamıza imkân sağlar. Bu sayede, aynı içeriği birden fazla belgeye kolayca ekleyebiliriz

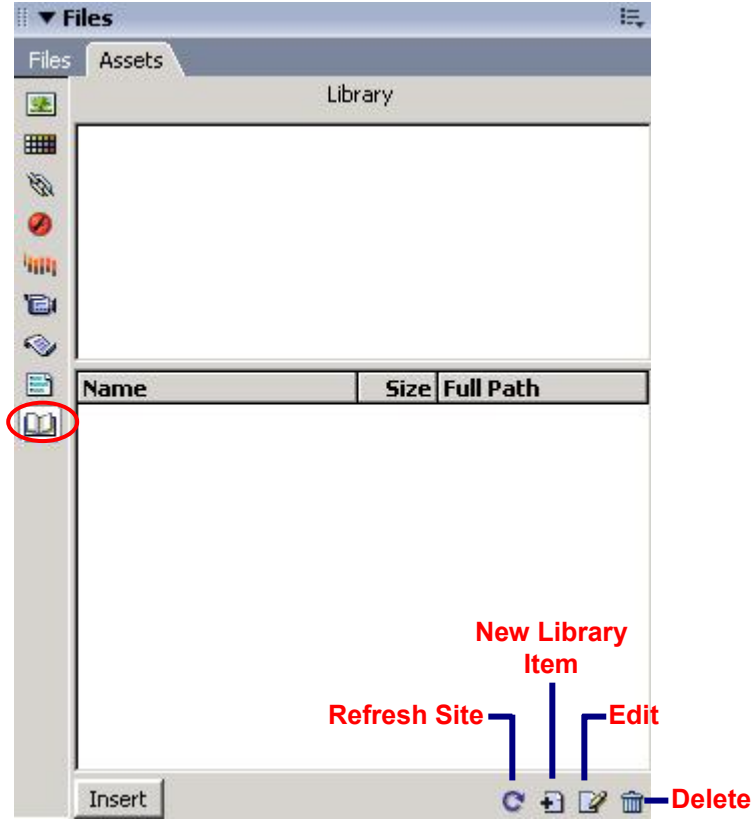
3.1. Kütüphane Öğesi Oluşturma

Kütüphane öğesi, birden fazla sayfada kullanılabilen bir içerik parçasıdır. Sayfalardan ayrılmış durumda kütüphanede yer alan bir dosyada bulunan bu öğeler, ilgili içeriğe ait koddan ibarettir.

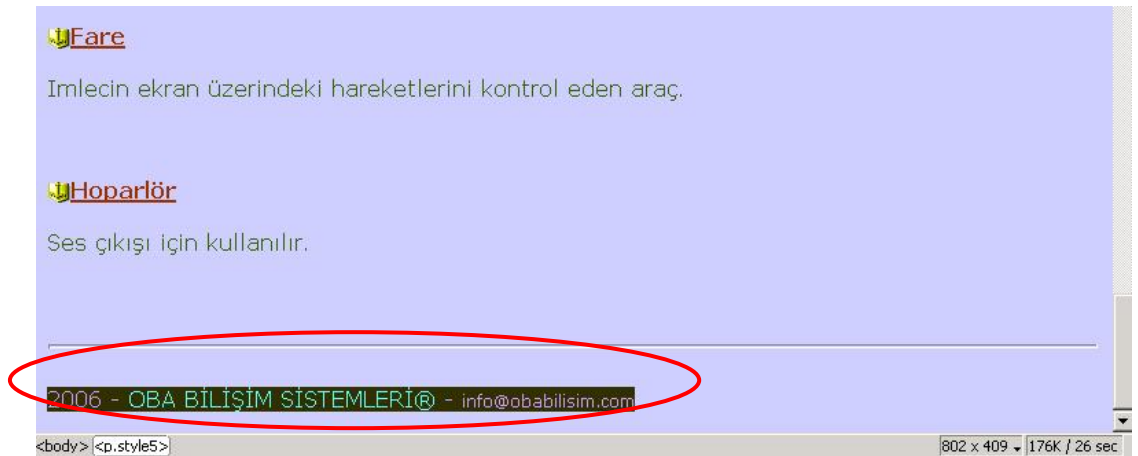
Kütüphane öğeleri; sadece `<body> .. </body>` etiketleri arasında görünen içeriği ihtiva edebilir.

Kütüphane işlemleri için **Assets** paneli içinde yer alan **Library** bölümü kullanılmaktadır (Şekil 3.1).

Şekil 3.1: Assets paneli Library bölümü

Kütüphane öğesi oluşturmak için öncelikle sayfa içinde kütüphaneye eklenecek bölüm seçilmelidir (Şekil 3.2).

Şekil 3.2: Kütüphaneye eklenecek alanı seçme

Bir sonraki adımda **Assets** paneli altında **Library** bölümü içinde bulunan **New Library Item** düğmesi tıklanmalıdır. Bu durumda, **Library** bölümünde yeni bir öğe (**Untitled**) belirecektir (Şekil 3.3). Eklenmiş olan bu öğeye, istediğimiz ismi verebiliriz.

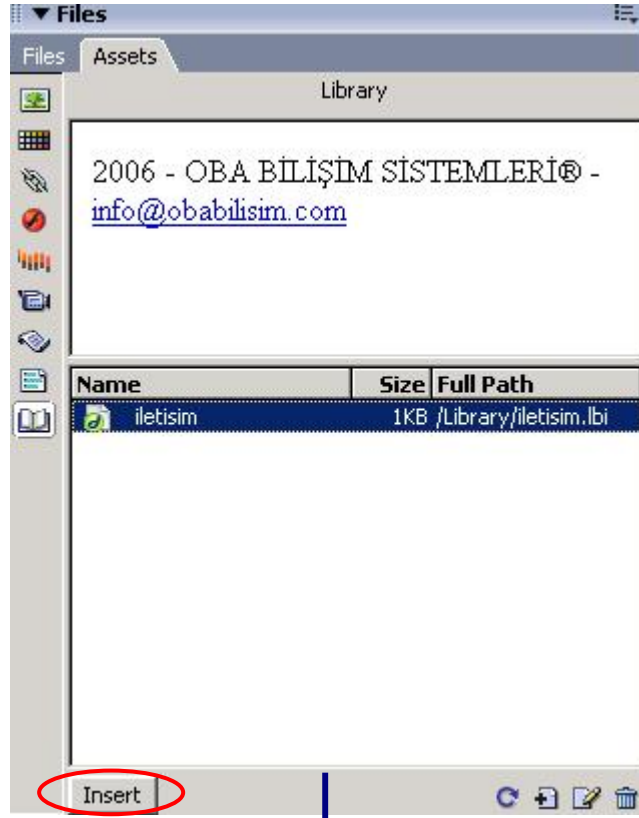

Şekil 3.3: Kütüphane öğesi ekleme

3.2. Kütüphane Öğesini Sayfaya Yerleştirme

Eklemiş olduğumuz kütüphane öğesini, istediğimiz sayfaların içine kolaylıkla yerleştirebiliriz.

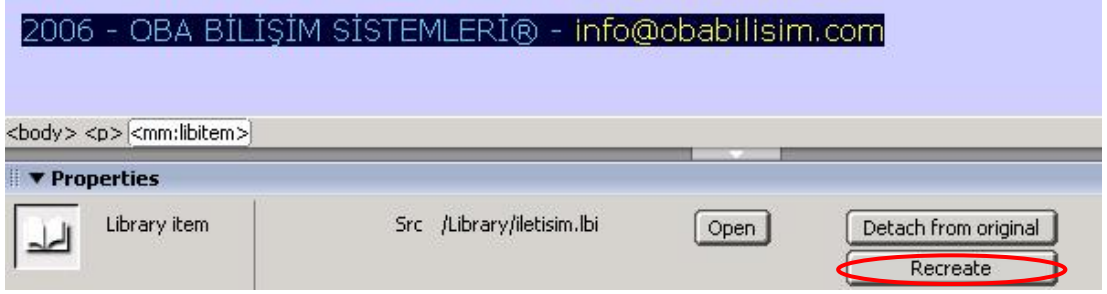
Bu işlem için imleç, sayfa içinde kütüphane öğesinin ekleneceği konuma getirildikten sonra **Assets** paneli altında bulunan **Library** bölümünden eklenecek öğe seçilerek **Insert** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 3.4).

Şekil 3.4: Sayfa içine kütüphane ögesi ekleme

3.3. Kütüphane Öğesini Yeniden Oluşturma

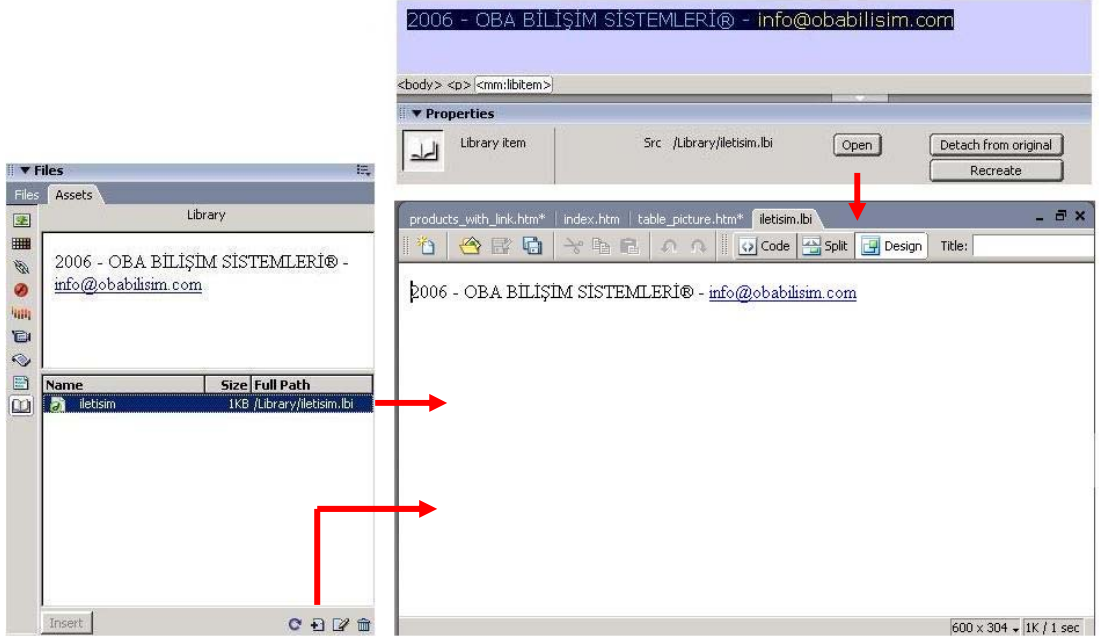
Kütüphaneden silinmiş olan öğeleri yeniden oluşturmak için ilgili öğenin bulunduğu bir sayfa açılmalıdır. Ardından bu öğe seçilip **Properties** penceresinde bulunan **Recreate** düğmesine tıklanmalıdır (Şekil 3.5). Öğe, **Untitled** ismi ile yeniden oluşturulacaktır.

Şekil 3.5: Kütüphane öğesini yeniden oluşturma

3.4. Kütüphane Öğesinde Değişiklik Yapma

Var olan bir kütüphane öğesi üzerinde değişiklik yapmak için ilgili öğe sayfa içinden veya **Assets** panelinden seçilmelidir. Ardından **Assets** paneli altında bulunan **Library** bölümü içindeki **Edit** düğmesi bir defa veya kütüphane öğesi çift tıklanarak düzenleme sayfasına geçiş yapılabilir (3.6).

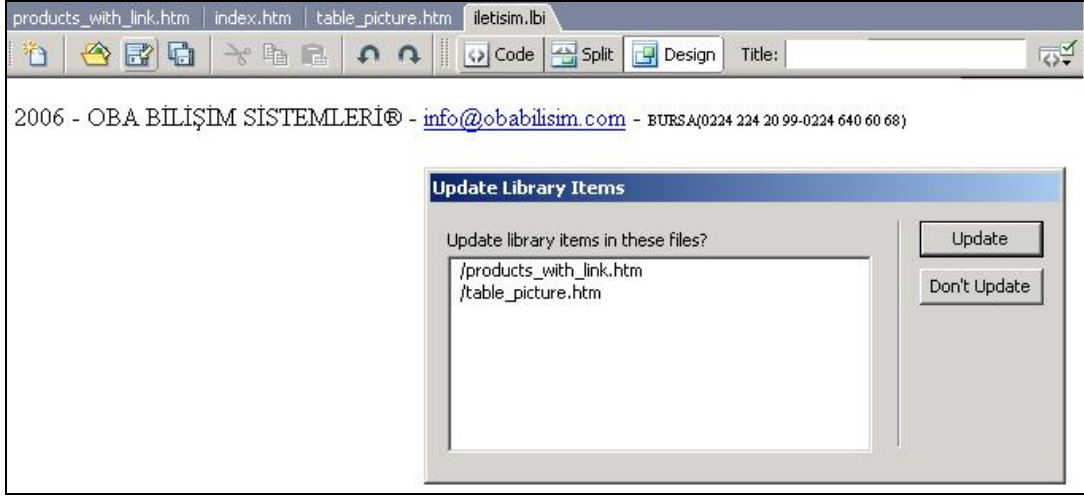

Şekil 3.6: Kütüphane öğesini düzenleme

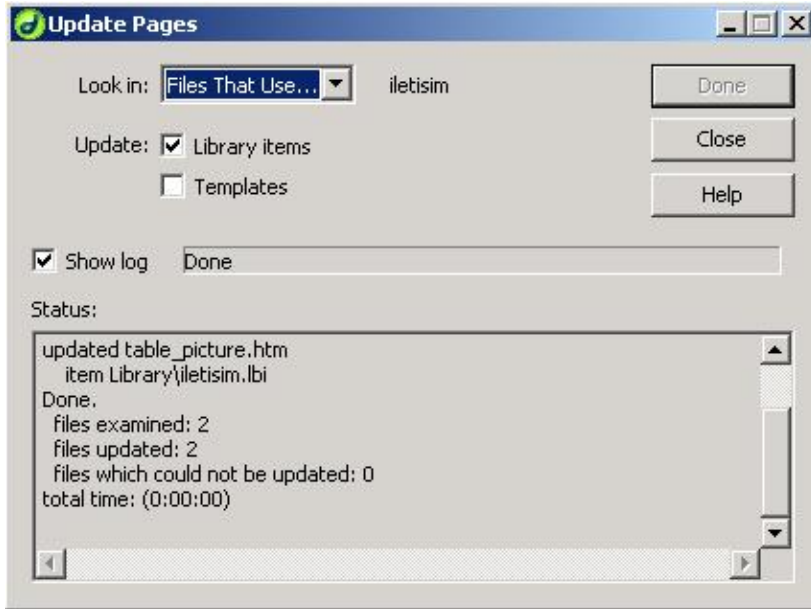
Aynı işlemi kütüphane öğesi seçili iken **Properties** penceresinde bulunan **Open** düğmesine tıklayarak da yapabiliriz.

Düzenleme işlemini tamamladıktan sonra kayıt işlemi için **Save** düğmesine tıkladığımızda karşımıza **Update Library Items** penceresi gelecektir (Şekil 3.7). Burada, düzenlenen öğeyi kullanan diğer sayfalar içinde otomatik olarak güncellenip güncellenmeyeceği belirlenir.

Şekil 3.7: Kütüphane öğesini diğer sayfalar için de güncelleme

Güncelleme (*Update*) yapılmasını istersek, işlem sonunda **Update Pages** penceresi açılacak ve güncelleme işlemine dair açıklamalar görülecektir (Şekil 3.8).

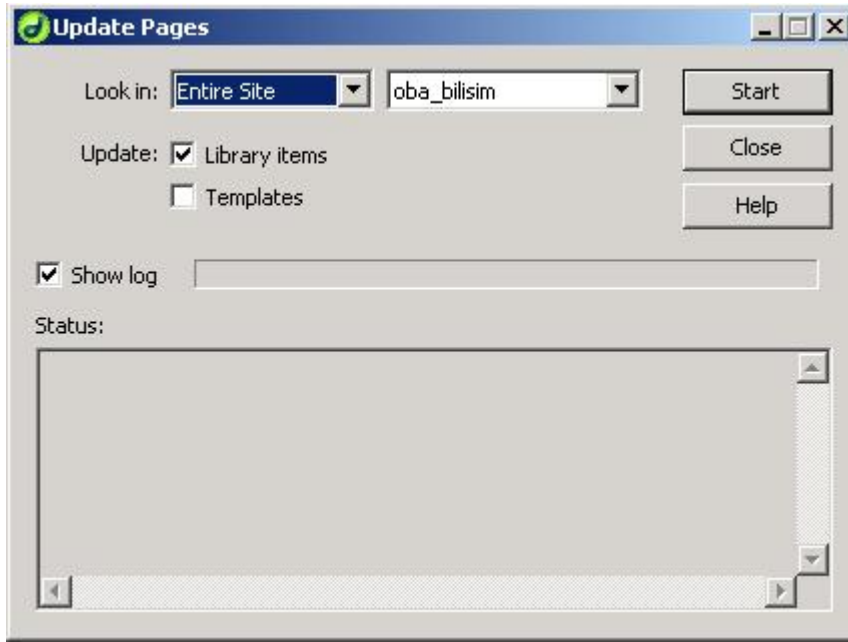

Şekil 3.8: Güncelleme raporu

3.5. Kütüphane Referanslarını Güncelleme

Dreamweaver, sayfalar içinde bulunan kütüphane öğelerinin tümünün aynı anda güncellenmesine olanak vermektedir.

Bu işlem için **Modify** menüsü altında bulunan **Library** seçeneği içindeki **Update Pages...** komutu işaretlenmelidir. Karşımıza **Update Pages** penceresi gelecektir (Şekil 3.9).

Şekil 3.9: Update Pages penceresi

Bu pencere içinde site içindeki tüm sayfalarda bulunan kütüphane öğeleri güncellenebileceği gibi sadece belirtilen öğeyi bulunduran sayfalar da güncellenebilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen işlem basamaklarını takip ederek konuyu daha da pekiştirelim. Öneriler kısmı, uygulama faaliyeti için yönlendirici olacaktır.

Herhangi bir işlem basamağında geçemediğiniz adım olursa Öğrenme Faaliyeti-3 içindeki anlatımlardan yardım alabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ WEB tasarım editörünü çalıştırınız.➤ Tanımladığınız site içinde önceden oluşturulmuş bir sayfa açınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Open
<ul style="list-style-type: none">➤ Sayfa içinde bir alan seçerek bunu kütüphane öğesi haline getiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Assets → Library New Library Item
<ul style="list-style-type: none">➤ Yeni bir sayfa oluşturunuz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Create New
<ul style="list-style-type: none">➤ Oluşturduğunuz kütüphane öğesini, yeni sayfa içine yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Insert
<ul style="list-style-type: none">➤ Kütüphane öğesini siliniz.➤ Sayfa içindeki öğeyi, kütüphaneye yeniden ekleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Recreate
<ul style="list-style-type: none">➤ Kütüphane öğesi üzerinde değişiklik yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Edit
<ul style="list-style-type: none">➤ Yaptığımız değişikliğin site içindeki tüm öğelere yerleştirilmesi için gerekli işlemi yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Update
<ul style="list-style-type: none">➤ WEB tasarım editörünü kapatınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Alt + F4

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz, doğru olan ifadelerin önündeki boşluğa “D” harfini, yanlış olan ifadelerin önündeki boşluğa ise “Y” harfini koyunuz.

1. () Kütüphane öğeleri, sayfa içinde bulunan `<head>..</head>` alanları içine eklenir.
2. () Kütüphane öğeleri ile ilgili işlemler için **Assets** panelinden faydalanılır.
3. () Kütüphane öğeleri düzenlendiğinde; düzenlenen öğe, önceden oluşturulmuş sayfalar içinde eski halini korur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları öğrenme faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu bölümde, modülde anlatılan öğrenme faaliyetleri ile elde edilmek istenen yeterlikleri kazanıp kazanamadığımız ölçülecektir.

A- YETERLİK ÖLÇME

Modül yeterliğimizin belirlenmesi için, aşağıdaki uygulama örneklerine benzer uygulamalar yapmamız istenebilir. Böylece, hedef davranışları ne ölçüde kazandığımızı görebiliriz.

UYGULAMA – 1 : Öğrenim gördüğünüz alan/dalı tanıtan bir site hazırlayınız. Site içinde; alanı/dalı tanıtan bilgiler, ders içerikleri, öğretmenlerinizin ve alan/dal öğrencilerinin resimlerinin bulunması ve bu çalışmayı yaparken tablo, stil ve kütüphane öğelerinden faydalanmanız tavsiye edilir.

UYGULAMA – 2 : Ailenizi tanıtan bir site hazırlayınız. Site içinde; ailenizi tanıtan bilgiler, aile bireylerinin resimlerinin bulunması ve bu çalışmayı yaparken tablo, stil ve kütüphane öğelerinden faydalanmanız tavsiye edilir.

B - PERFORMANS TESTİ

Öğrencinin Adı – Soyadı :.....	Başlama saati :.....	
Numarası :.....	Bitirme saati :.....	
	Süre :..... dk.	
AÇIKLAMA: Aşağıda listelenen işlem basamaklarındaki davranışları öğrencide gözlemlediyseniz EVET sütununa, gözlemlemediyseniz HAYIR sütununa X işareti koyunuz		
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
WEB tasarım editörünü çalıştırabildiniz mi?		
Tanımlanan site içinde yeni bir sayfa oluşturabildiniz mi?		
Sayfa görünüm modlarını değiştirebildiniz mi?		
Sayfa içine tablo ekleyebildiniz mi?		
Harici dosyalardan tablo içine veri aktarabildiniz mi?		
Tablo hücrelerini seçebildiniz mi?		
Tablo hücrelerini taşıyabildiniz mi?		
Tablo hücrelerini kopyalayabildiniz mi?		
Tablo hücrelerini biçimlendirebildiniz mi?		
Tablo içine satır / sütun ekleyebildiniz mi?		
Tablo içindeki verileri alfabetik / sayısal olarak sıralayabildiniz mi?		
Oluşturulan tabloyu harici bir program içine aktarabildiniz mi?		
Tablo içine resim ekleyebildiniz mi?		
Tabloya dış kenarlık (hat) ekleyebildiniz mi?		
Farklı görünüm modlarında tablo oluşturma ve düzenleyebildiniz mi?		
Sayfa içinde taslak resim kullanabildiniz mi?		
Sayfa içinde dâhili stil oluşturabildiniz mi?		
Dâhili stilleri harici stile dönüştürebildiniz mi?		
Sayfa içinde harici stiller oluşturabildiniz mi?		
Etiket kombinasyonları için stiller oluşturabildiniz mi?		
Mevcut bir stili düzenleyebildiniz mi?		
Stil ile arkaplan ayarlarını düzenleyebildiniz mi?		

Kütüphane ögesi oluşturabildiniz mi?		
Kütüphane ögesini sayfa içine aktarabildiniz mi?		
Kütüphane ögesini silebildiniz mi?		
Silinen kütüphane ögesini, daha önceden ögenin kullanıldığı sayfalar aracılığıyla yeniden oluşturabildiniz mi?		
Kütüphane ögesinin içeriğini değiştirebildiniz mi?		
Kütüphane ögesini referans alan sayfalar için güncelleme yapabildiniz mi?		
WEB tasarım editörünü kapatabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Öğretmenimiz, yukarıdaki performans testine benzer bir ölçme aracı ile modül yeterliğine ulaşmış olup ulaşamadığımızı ölçecektir. Bu değerlendirme için öğretmenimize başvurmalıyız.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ – 1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	Y
4	Y
5	D
6	Y
7	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ – 2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ – 3 CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- GÜMÜŞTEPE Yavuz, **Dreamweaver İle WEB Tasarımı**, Türkmen Kitabevi, 2002.
- İNAN Yüksek, DEMİRLİ Nihat, **Macromedia Dreamwaver MX 2004**, Seçkin Yayıncılık, 2005.
- TARHAN Cenk, **Dreamweaver**, Pusula Yayıncılık, 2006.
- <http://www.bilgisayardershanesi.com>
- <http://www.bilgisayardershanesi.com>
- <http://www.macromediaturk.com>
- <http://www.WEBdersleri.com>

KAYNAKÇA

- BABAÇ Hakan. **WEB Tasarımı Ders Notları**, Bursa 2006.
- GÜMÜŞTEPE Yavuz, **Dreamweaver İle WEB Tasarımı**, Türkmen Kitabevi, 2002.
- OVASEVEN Melih, **WEB Tasarımı Ders Notları**, Bursa 2006.
- PAGE K. Annwm, **Dreamwaver MX 2004 Kaynağından Eğitim**, İstanbul 2005.
- TARHAN Cenk, **Dreamweaver**, Pusula Yayıncılık, 2006.